

گزارش ارزیابی متقابل کشور ترکیه

وزارت امور اقتصادی و دارایی

مرکز اطلاعات مالی

گزارش ارزیابی متقابل کشور ترکیه

گروه امور بین الملل و اطلاع رسانی

آبان ۱۴۰۱

تهیه و گردآوری

گروه امور بین الملل و اطلاع رسانی مرکز اطلاعات مالی ج.ا.ایران

رئیس کارگروه

آقای محمود بخشی زاده برج (مرکز اطلاعات مالی)

اعضای کارگروه

خانم لیلا رضایی (بانک ملی)، آقای دکتر حسین رضادوست (مرکز اطلاعات مالی)، آقای دکتر سید فرشید غروی (مرکز اطلاعات مالی)، آقای بهنام ابراهیمیان (مرکز اطلاعات مالی)، خانم نیلوفر آزاد (بانک سامان)، خانم نوا آشتیانی (بانک کار آفرین)، آقای قشلاقی (پست بانک)، مریم ابراهیمی (صنعت و معدن)، ابراهیم اخلاصی (بیمه اتکایی امین)، عباس آشتیانی، مهدی فاطمیان (مرکز اطلاعات مالی)، توحید محمدزاده (مرکز اطلاعات مالی)، علیرضا مختاری (صادرات)، حسن نور (پارسیان)، علی شریفی (مرکز اطلاعات مالی)

فهرست مطالب

۳	مقدمه
۴	نگاهی اجمالی به کشور ترکیه
۶	بررسی وضعیت اقتصادی ترکیه
۱۳	مناطق آزاد ترکیه
۱۴	پولشویی در ترکیه
۱۸	رتبه بندی اثربخشی و تطبیق فنی
۲۰	گزارش پیگیری و رتبه بندی مجدد انطباق فنی - جولای ۲۰۲۳
۲۲	یافته های کلیدی
۲۶	اقدامات اولویت دار
۲۹	اقدام آنی
۳۸	موارد مرتبط با ایران
	وضعیت کنونی کشور ترکیه در فاتف و عواملی که منجر به قرار گرفتن ترکیه در لیست خاکستری
۳۸	گردید
۴۴	اقدامات پیشگیرانه ترکیه
۴۶	نتیجه گیری
۴۷	منابع و مآخذ

گزارش ارزیابی متقابل از نظام مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم کشور ترکیه منتشر شده در وبسایت فاتف

مقدمه

در تاریخ یک فروردین ۱۳۹۸ مطابق با ۲۱ مارس ۲۰۱۹ گروهی متشکل از کارشناسان مالی، حقوقی و ضابطین قضائی گروه ویژه اقدام مالی، از مجموعه اقدامات مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم موجود در جمهوری ترکیه بازدید حضوری و به بررسی سطح مطابقت آن با توصیه های ۴۰ گانه فاتف پرداخته و پس از تجربه و تحلیل سطح اثربخشی سیستم مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم توصیه هایی در مورد چگونگی تقویت این سیستم ارائه نموده است.

این ارزیابی بر اساس توصیه های فاتف در سال ۲۰۱۲ و با استفاده از متدولوژی ۲۰۱۳ تهیه شده است. این ارزیابی بر اساس اطلاعات ارائه شده توسط ترکیه و اطلاعات به دست آمده توسط تیم ارزیابی در طول بازدید در محل خود از ترکیه از ۰۵ تا ۲۱ مارس ۲۰۱۹ انجام شد.

ارزیابی توسط یک تیم ارزیاب متخصص متشکل از:

- آقای آلستر بلاند، آژانس درآمد کانادا (کارشناس حقوقی و مراجع اعمال قانون)
- آقای اندرو ماهونی، خدمات پلیس متروپولیتن، انگلستان (کارشناس حقوقی و مراجع اعمال قانون)
- آقای جانانان فیش، وزارت خزانه داری ایالات متحده (کارشناس مالی)
- آقای ریچارد واکر، جرایم مالی و سیاست تنظیم مقررات، گورنسی (کارشناس ریسک و مالی)
- آقای سانجی کومار، بانک مرکزی هند (کارشناس مالی) انجام شد.

این تیم توسط دبیرخانه فاتف به نمایندگی از آقایان آشیش کومار، درک لیست و خانم رانا ماتار حمایت می شد. این گزارش توسط خانم Mei-Lin Wang از استرالیا، آقای Pieter Smit از آفریقای جنوبی، و آقای Thomas Weratschnig از اتریش بررسی شد.

ترکیه قبلاً در سال ۲۰۰۷ مورد ارزیابی متقابل فاتف قرار گرفته بود که بر اساس متدولوژی فاتف در سال ۲۰۰۴ انجام شد. گزارش های ارزیابی متقابل سال ۲۰۰۷ و گزارش های پیگیری سال ۲۰۱۴ منتشر شده و در آدرس زیر موجود است.

www.FATF.gafi.org/countries/#turkey

نتایج ارزیابی مذکور به شرح ذیل می باشد :

- مطابقت تا حد زیاد با ۱۲ توصیه
- مطابقت کامل با ۳ توصیه
- تا حدی مطابقت با ۲۲ توصیه
- عدم انطباق با ۱۱ توصیه
- عدم امکان اجرا یک توصیه

نگاهی اجمالی به کشور ترکیه

ترکیه با مساحت ۷۸۰۵۷۶ کیلومتر مربع بین قاره های آسیا و اروپا واقع شده است. این کشور با گرجستان، ارمنستان، آذربایجان، ایران، سوریه، عراق، یونان و بلغارستان مرز مشترک دارد. این کشور شبه جزیره ای است که توسط دریای سیاه، دریای اژه و دریای مدیترانه احاطه شده است و با جمهوری قبرس^۱، فدراسیون روسیه، اوکراین و رومانی مرزهای دریایی دارد.

ترکیه دارای یک دولت مرکزی است که در آنکارا قرار دارد و از نظر اداری از ۸۱ استان تشکیل شده است. زبان رسمی این کشور ترکی است. جمعیت آن تقریباً ۸۰ میلیون نفر و بزرگترین استان آن شهر استانبول است.

نرخ باسوادی ۹۶.۸ درصد (تا سال ۲۰۱۷) و امید به زندگی برای زنان ۷۹ سال و برای مردان ۷۲ سال است. نرخ رشد سالانه جمعیت از سال ۲۰۱۲ تاکنون ۱.۳۳ درصد است.

ترکیه به عنوان یکی از اعضای مؤسس سازمان ملل متحد، سازمان تجارت جهانی، شورای اروپا، سازمان کنفرانس اسلامی، سازمان همکاری اقتصادی و توسعه (OECD)، سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE) و سازمان همکاری اقتصادی دریای سیاه، ترکیه در تعدادی از نهادهای بین المللی مشارکت دارد. این کشور همچنین یکی از کشورهای عضو سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (از سال ۱۹۵۲)، (G-20 (1999) است و در حال حاضر در حال مذاکرات الحاق با اتحادیه اروپا است و از سال ۱۹۶۴ عضو وابسته است.

^۱ یادداشت از طرف ترکیه: اطلاعات این سند با اشاره به "قبرس" مربوط به بخش جنوبی جزیره است. هیچ مرجع واحدی وجود ندارد که هم ترک ها و هم مردم یونانی قبرس را در این جزیره نمایندگی کند. ترکیه جمهوری ترک قبرس شمالی (TRNC) را به رسمیت می شناسد. تا زمانی که راه حلی پایدار و عادلانه در چارچوب سازمان ملل پیدا نشود، ترکیه مواضع خود را در قبال «مسئله قبرس» حفظ خواهد کرد. توجه همه کشورهای عضو اتحادیه اروپا OECD و اتحادیه اروپا: جمهوری قبرس توسط همه اعضای سازمان ملل به استثنای ترکیه به رسمیت شناخته شده است. اطلاعات این سند مربوط به منطقه تحت کنترل موثر دولت جمهوری قبرس است.

اخیراً در آوریل ۲۰۱۷ به یک سیستم دولتی ریاست جمهوری تبدیل شده است. این کشور دارای قانون اساسی مکتوب و سیستم قانون مدنی است. سلسله مراتب قوانین ترکیه شامل قانون اساسی ترکیه (قانون اساسی)، کنوانسیون های بین المللی، قوانین، احکام ریاست جمهوری، مقررات و بیانیه ها است. احکام و آئین نامه های قبلی هیأت وزیران همچنان نافذ است، مگر اینکه در فرمان یا قانون جدید ریاست جمهوری به نحو دیگری تصریح شده باشد. قانون اساسی عالی ترین سند قانونی است و هیچ ابزار قانونی دیگری نمی تواند مخالف آن باشد. نخستین قانون اساسی جمهوری ترکیه در سال ۱۹۲۴ میلادی تهیه شده است. قوه مقننه طبق قانون اساسی تا حدودی به مجلس ملی بزرگ ترکیه (GNAT) و رئیس جمهور تعلق دارد.

با توجه به اینکه ترکیه دارای اقتصاد متنوعی شامل صنعت (خودرو، پتروشیمی و الکترونیک)، کشاورزی و بخش خدمات رو به رشد است و در یک منطقه بین قاره ای واقع شده، به طور جدی با خطرات پولشویی (ML) و تامین مالی تروریسم (TF) که شامل تهدیدات جدی ناشی از فعالیتهای غیرقانونی سازمانهای جنایتکار، سازمانهای تروریستی مواجه می باشد و در واقع به علت موقعیت جغرافیایی ترکیه، همواره کانون توجه پولشویان و مجرمان می باشد.

کشورهای ایران، ارمنستان، گرجستان، عراق، سوریه، بلغارستان، یونان از همسایگان کشور ترکیه می باشند و ترکیه با توجه به تنوع و گستردگی مرزهایش، با اکثر آنها روابط تجاری، سیاسی و اقتصادی فرهنگی و گردشگری دارد. میزان و نوع روابط ترکیه با هر کشور همسایه بستگی به عوامل مختلفی از جمله سیاست خارجی، تجارت، امنیت و قوانین داخلی هر کشور دارد.

مرز های ایران و ترکیه

گذرگاه مرزی بازرگان: مرز بازرگان از مهمترین نقاط گمرک ایران است و در فاصله یک کیلومتری شهر بازرگان واقع در شهرستان ماکو در استان آذربایجان غربی قرار دارد. این گمرک در سال ۱۳۰۵ ساخته شده است که تنها مرز بین‌المللی بین ایران و ترکیه می‌باشد.

گذرگاه مرزی رازی: مرز رازی خوی یا گمرک رازی خوی در بخش قطور واقع در شهرستان خوی در فاصله ۷۵ کیلومتری شهر خوی و ۵ کیلومتری شهر قطور قرار دارد. این مسیر به لحاظ مسافت و امنیت راه‌ها (امنیت جاده‌ای و امنیت نظامی) مسیر امنی می‌باشد.

گذرگاه مرزی سرو: این گذرگاه مرزی از شهر ارومیه (مرکز استان آذربایجان غربی) ۶۰ کیلومتر فاصله دارد و بر خلاف مرز رازی که فقط امکان عبور سواری دارد، برای گذر تمام وسایل نقلیه (سواری - اتوبوس - کامیون و تریلی) استفاده شده و در تمام ساعات شبانه روز فعال است و اولین شهر بعد از مرز شهر کوچک یوکسک اوا است که ۴۰ کیلومتری با مرز فاصله دارد شهر یوکسک اوا فرودگاه هم دارد که می‌تواند برای پروازهای داخلی ترکیه مورد استفاده قرار گیرد. فاصله وان از مرز سرو ۲۴۰ کیلومتر است.

بررسی وضعیت اقتصادی کشور ترکیه

ترکیه دارای یک اقتصاد رو به رشد با بخش‌های صنعتی، تجاری و کشاورزی مدرن است. یک مدل توسعه مبتنی بر صادرات از سال ۱۹۸۰ دنبال شده است. تولید ناخالص داخلی (GDP) ۸۵۱ میلیارد دلار است و تولید ناخالص داخلی سرانه ۱۰۵۹۷ دلار (تا سال ۲۰۱۷) برآورد شده است. سهم بخش‌های تولید ناخالص داخلی در بخش کشاورزی ۶/۱ درصد، صنعت ۲۰/۶ درصد، خدمات ۶۴/۷ درصد و ساخت و ساز ۸/۶ درصد است. آلمان، انگلستان، امارات متحده عربی، عراق و ایالات متحده شرکای اصلی صادرات ترکیه هستند. چین، آلمان، فدراسیون روسیه، ایالات متحده و ایتالیا شرکای اصلی واردات آن هستند. اقتصاد به استثنای سال ۲۰۰۹ (پس از بحران مالی جهانی) رشد ثابتی را تجربه کرده است. متوسط نرخ رشد اقتصاد ترکیه ۴.۸ درصد است.

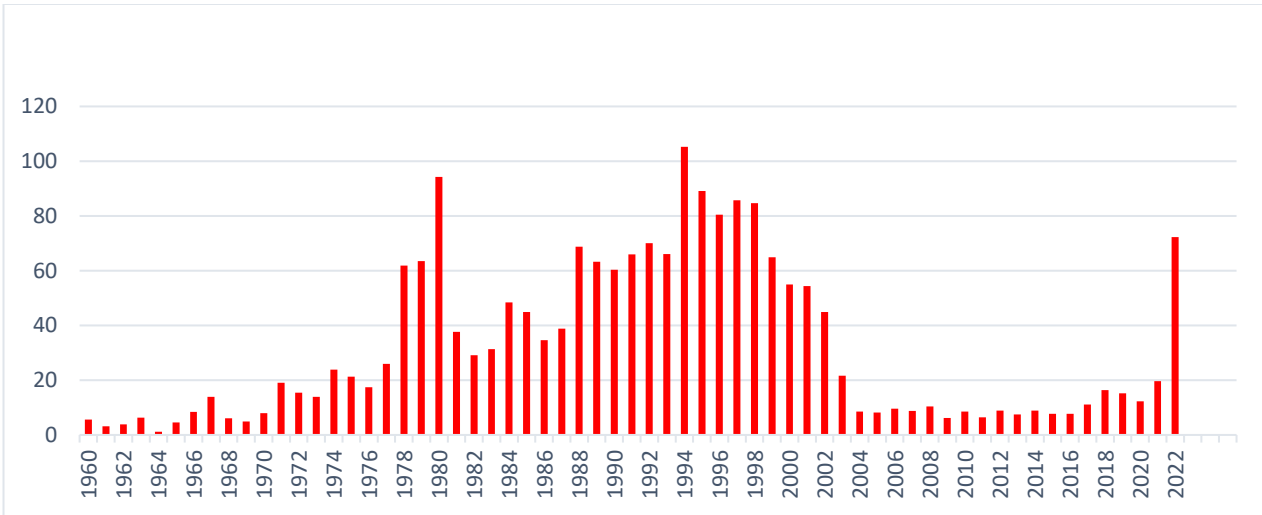
نرخ تورم تا پایان سال ۲۰۱۲ به ۶.۲ درصد کاهش یافت اما مجدداً در سال ۲۰۱۷ به ۱۱.۹ درصد افزایش یافت. نرخ بیکاری در پایان سال ۲۰۱۷ در ۱۰.۹ درصد باقی مانده است.

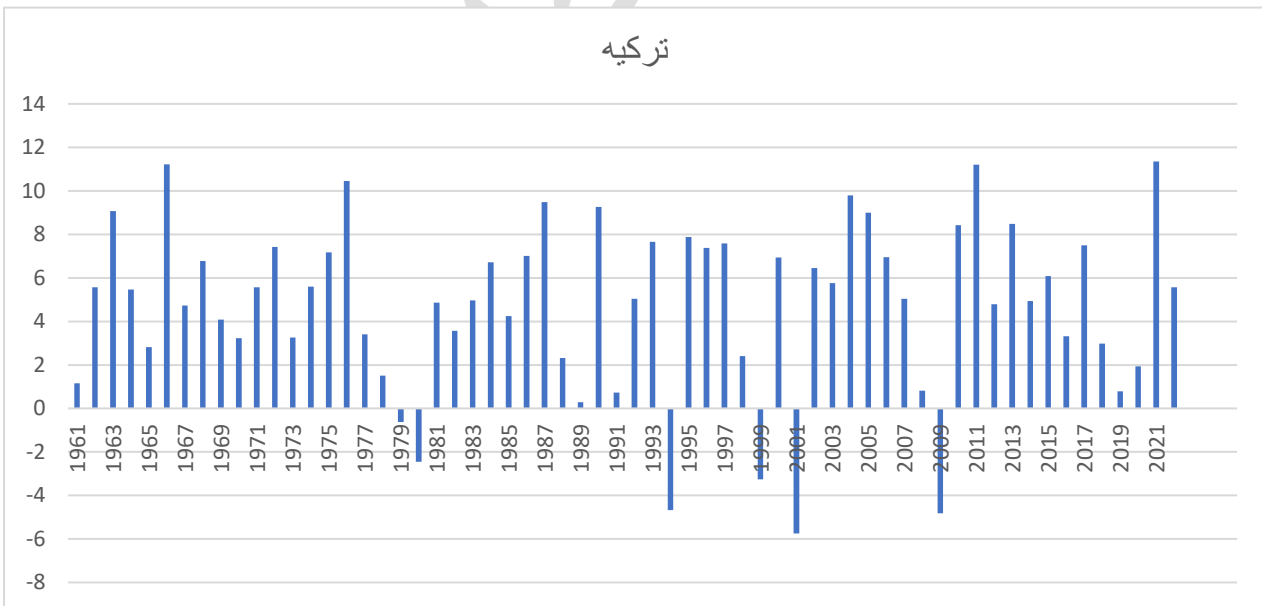
نمودار ثبات اقتصادی کشور ترکیه:

برای نمایش نمودار "ثبات اقتصادی کشور ترکیه"، ابتدا نمودار شاخص های "تورم" و "رشد اقتصادی" به صورت جداگانه مشخص و سپس نمودار کلی "ثبات اقتصادی" از مقایسه این دو شاخص حاصل شده است.

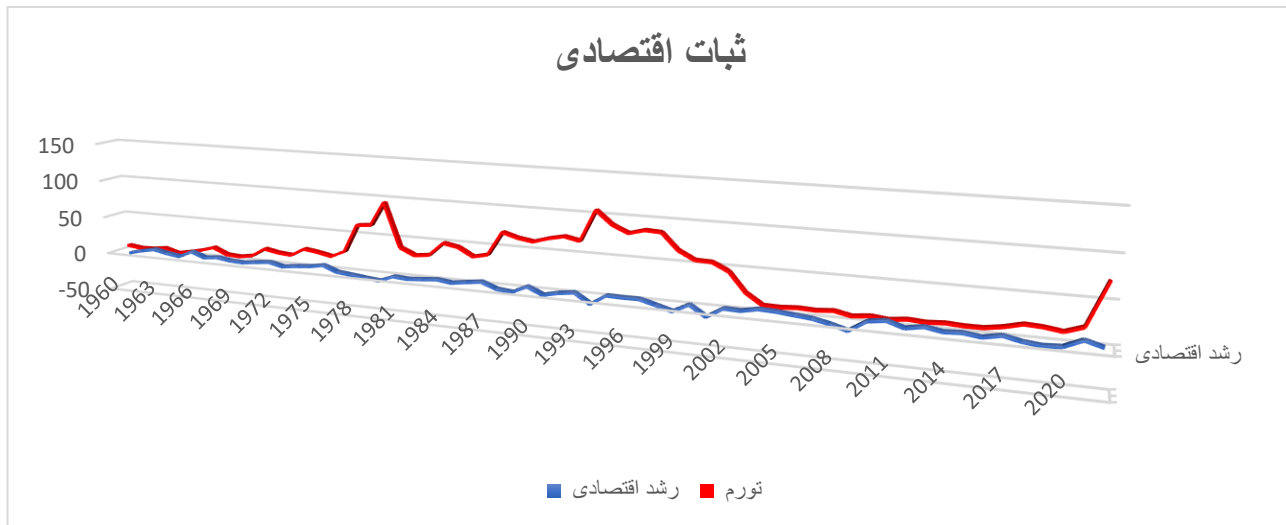
• نمودار شاخص تورم

• نمودار شاخص رشد اقتصادی

نمودار ثبات اقتصادی

روابط اقتصادی ایران و ترکیه

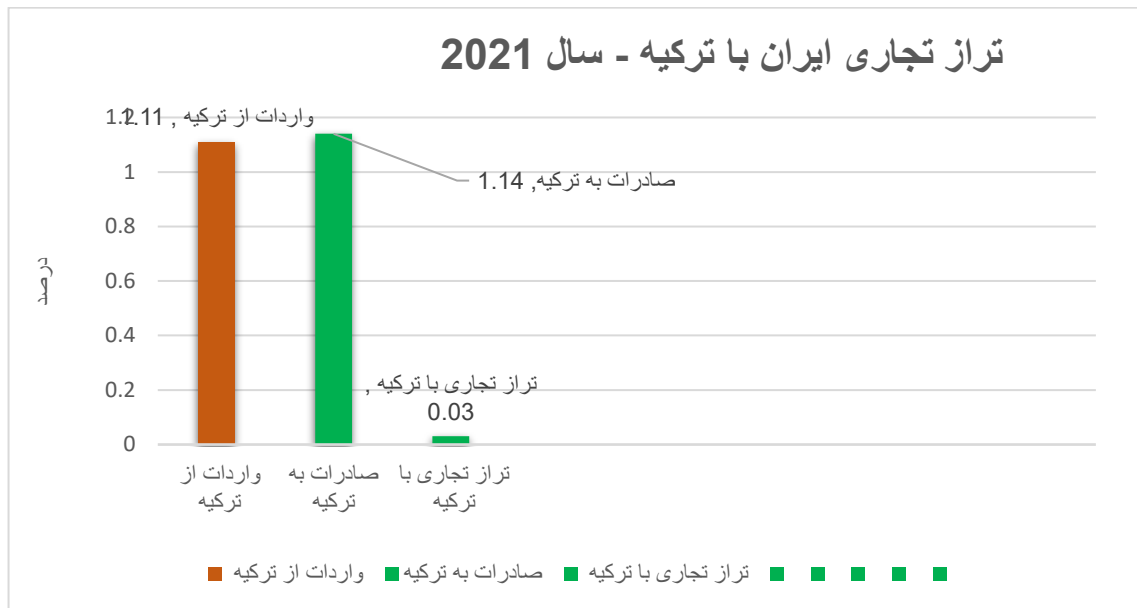
روابط بین ایران و ترکیه رابطه ای دوجانبه است که تاریخچه ای طولانی و پیچیده دارد. ایران و ترکیه هر دو کشوری با تمدن و فرهنگ بزرگ و نقش مهم در منطقه و جهان هستند. در طول سالیان متمادی، روابط ایران و ترکیه در برخی مواقع با تنش و در برخی مواقع با همکاری نزدیک همراه بوده است.

روابط تجاری بین دو کشور از حجم قابل توجهی برخوردار می باشد و به عنوان همسایه های مهم، روابط تجاری گسترده ای با یکدیگر دارند. مبادلات تجاری از طریق مرزها و به روش های دریایی و هوایی صورت می گیرد.

با توجه به سهولت ورود و خروج اتباع ایرانی به کشور ترکیه، سالانه مراودات زیادی در زمینه کالاهای تجاری و صنعت گردشگری بین دو کشور وجود دارد که این موضوع تاثیر بسیار زیادی در فعالیت بازرگانان دو کشور در حوزه تجارت خارجی در پی داشته است که قطعا این موضوع منجر به افزایش حجم تبادلات مالی گردیده و با توجه به شرایط تحریم و عدم امکان استفاده از شبکه بانکی افزایش استفاده از کانالهای پرداخت غیر قانونی، قاچاق ارز و یا وجوه نقد گردیده است.

مقایسه تراز تجاری کشور ایران با کشور ترکیه

- در نمودار ذیل برای محاسبه تراز تجاری کشور ایران با کشور ترکیه، میزان صادرات کشور ایران به کشور ترکیه (۱.۱۴ درصد) از میزان واردات کشور ایران از کشور ترکیه (۱.۱۱ درصد) کسر شده است.

درصد واردات از ترکیه و صادرات به ترکیه از سایت oec.world استخراج شده است

میزان صادرات کشور ایران به ترکیه

از ابتدای سال ۱۴۰۰ تاکنون ایران ۴.۲ میلیارد دلار به ترکیه صادرات غیرنفتی داشته است که این رقم برای واردات از ترکیه در همین مدت زمان حدود ۳.۵ میلیارد دلار بوده است. در حال که در سال ۹۹ صادرات غیرنفتی ایران به ترکیه ۸۰۰ میلیون دلار بوده است.

ترکیه ۲۲۵ میلیارد دلار صادرات و ۳۰۰ میلیارد دلار واردات دارد، این آمارها در سال ۲۰۱۸ کمی متفاوت بود. طبق آمار به دست آمده ایران هفتمین صادرکننده کالا به ترکیه در سال ۲۰۱۸ بود. سهم صادرات ایران به این کشور از کل صادرات در حدود ۳.۳ درصد تخمین زده می شود و تراز تجاری ایران به ترکیه ۷۹۸ میلیون دلار مثبت ارزیابی شد؛ اما از لحاظ وزنی، کالاهای صادراتی ایران هفت برابر وزن کالاهای وارداتی این کشور از ترکیه بوده است. طبق آمار به دست آمده که از این مقدار ۲.۵ میلیارد دلار آن گاز طبیعی بود همچنین لیست کالاهای صادراتی ایران به ترکیه نشان می دهد که صادرات این کشور در زمینه گاز طبیعی در حدود ۵۹ درصد ارزیابی شده است.

در واقع، ترکیه باتوجه به مناسبات تجاری مثبتی که با ایران دارد می‌تواند فضای بسیار مناسبی برای صادرات کالاهای ایرانی به حساب بیاید. آشنایی فرهنگی و قرابت جغرافیایی در کنار اقتصاد قدرتمندی که ترکیه دارد آن را به همسایه‌ای مناسب برای صادرات میوه و مواد خوراکی و صنایع دستی تبدیل کرده است. بخش زیادی از صادرات ایران به کشور ترکیه به صورت صادرات مجدد از این کشور می‌گذرد و نهایتاً به کشورهای اروپایی می‌رسد.

گفتنی است با توجه به روابط تجاری قوی ترکیه در منطقه و منابع طبیعی غنی، بازار داخلی بزرگ و توسعه صنعتی، این کشور به عنوان یک مرکز تجارت بین‌المللی شناخته می‌شود.

کالاهای صادراتی از ایران به ترکیه

لیست کالاهای صادراتی ایران به ترکیه عبارت‌اند از:

- پسته، زعفران، خرما، کشمش، هندوانه، آلبوم، انگور، اقلامی مثل موز سبز تازه یا خشک شده
- سیگار توتون دار، ماشین‌های نورد گرم و سرد برای فلزات، کاغذ مقوا
- تخته‌های فیبری از چوب یا سایر مواد چوبی مربوط به آن، سوپر فسفات‌ها، مکمل‌های دارویی

نمودار میزان صادرات کشور ترکیه به سایر کشورها

- برای ترسیم نمودار صادرات کشور ترکیه، کشورهایی که بیشترین درصد صادرات را داشته‌اند، از سایت oec.world استخراج شده است. همچنین کشور ایران نیز به منظور مقایسه شرایط صادرات در این نمودار لحاظ شده است.

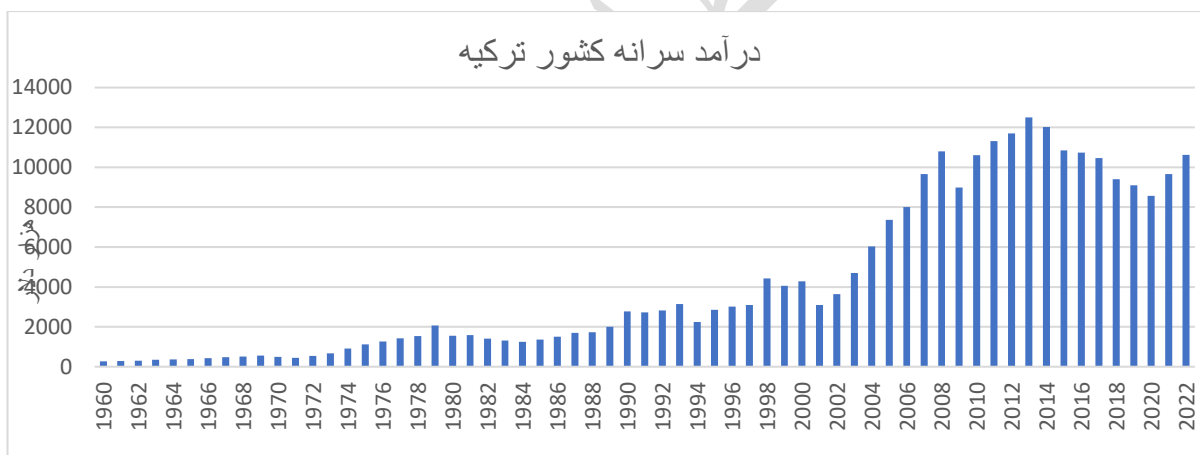

² - <https://sepahanhamrah.com/list-of-goods-exported-to-turkey/>

لازم بذکر است که ترکیه یکی از اعضای سازمان تجارت جهانی و گروه اگمونت می باشد. موقعیت جغرافیایی و سهولت دسترسی اروپائیان به این کشور جهت حضور و ایجاد روابط گسترده با کشورهای همجوار، موجب گردیده که ترکیه روابط تجاری گسترده‌ای با کشورهای مختلف از جمله اتحادیه اروپا، اتحادیه آفریقا و کشورهای عضو اتحادیه خلیج فارس برقرار نماید. ترکیه کشوری با درآمد متوسط بالا است و از میان ۱۳۳ اقتصاد مورد مطالعه، رتبه ۵۵ ثروتمندترین اقتصاد سرانه را دارد. ۸۴.۳ میلیون نفر جمعیت آن دارای تولید ناخالص داخلی سرانه ۸۵۳۶ دلار هستند. رشد سرانه تولید ناخالص داخلی طی پنج سال گذشته به طور متوسط ۱.۸ درصد بوده است که بالاتر از میانگین منطقه ای است.

نمودار درآمد سرانه کشور ترکیه

ترکیه در رتبه بندی شاخص پیچیدگی اقتصادی (ECI) به عنوان چهل و یکمین کشور پیچیده است. در مقایسه با یک دهه قبل، اقتصاد ترکیه پیچیده تر شده است. بهبود پیچیدگی ترکیه با تنوع بخشیدن به صادرات این کشور انجام شده است. ترکیه با حرکت رو به جلو، موقعیتی را دارد که از فرصت های زیادی برای تنوع بخشیدن به تولید خود با استفاده از دانش موجود خود استفاده کند.

^۳- شاخص پیچیدگی اقتصادی (ECI) سنجش ویژگی های محصولات تولیدی سیستم های اقتصادی در سطح کشورها است. این شاخص در پی توضیح سیستمی اقتصادی به عنوان یک کل به جای مجموع قطعات آن است، به عبارت دیگر براساس محصول تولید شده به نهادهای مورد نیاز آن می رسد. رای محاسبه این شاخص ترکیبی از معیارهای تنوع و فراگیری محصولات جهت اندازه گیری پیچیدگی نسبی صادرات کشورها استفاده می شود.

ترکیه از نظر سطح درآمد کمی پیچیده تر از حد انتظار است. در نتیجه، پیش‌بینی می‌شود اقتصاد این کشور رشد متوسطی داشته باشد. پیش‌بینی‌های رشد ۲۰۳۰ آزمایشگاه رشد، رشد سالانه ۴.۳ درصدی را در ترکیه در دهه آینده پیش‌بینی می‌کند که در ربع برتر کشورها قرار می‌گیرد.

میزان صادرات و واردات (تراز تجاری) ترکیه در آوریل ۲۰۲۳

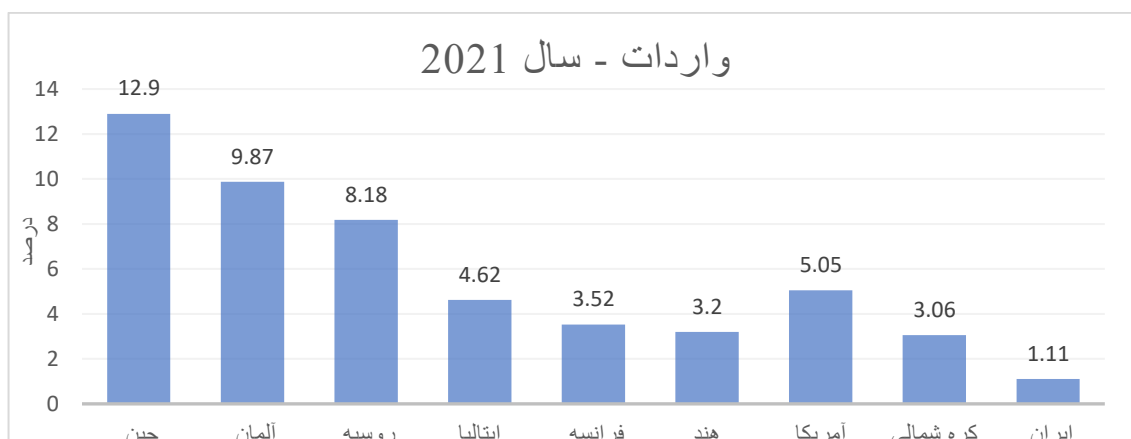
صادرات ترکیه در آوریل سال ۲۰۲۳ با ۱۷.۲ درصد کاهش نسبت به ماه مشابه سال ۲۰۲۲ به ۱۹ میلیارد و ۳۱۵ میلیون دلار کاهش یافت و میزان واردات این کشور در این مدت با ۴.۵ درصد کاهش به ۲۸ میلیارد و ۱۶۲ میلیون دلار رسید. این در حالیست که ترکیه در آوریل سال جاری میلادی با افزایش صادرات خود به ۸۱ کشور دیگر توانست با بیش از ۲۱۷ کشور جهان مبادلات تجاری نماید. بیشترین صادرات ترکیه در این مدت به ترتیب به کشورهای آلمان، آمریکا، عراق، ایتالیا و انگلیس بوده و صادرات این کشور به کشورهایی مانند عربستان سعودی و قزاقستان افزایش قابل توجهی داشته است.

میزان صادرات - میلیون دلار	نام کشور
۱/۵۸۵	آلمان
۱/۱۶۳	آمریکا
۱/۹۷۰	عراق

کشورهایی که ترکیه به آنها میزان صادرات بالایی داشته است

واردات کشور ترکیه

• برای ترسیم نمودار واردات کشور ترکیه، کشورهایی که بیشترین درصد واردات را داشته اند، از سایت oec.world استخراج شده است. همچنین کشور ایران نیز به منظور مقایسه شرایط واردات در این نمودار لحاظ شده است.

مناطق آزاد در ترکیه

قانون مناطق آزاد ترکیه در سال ۱۹۸۵ به تصویب رسید و تا به امروز لازم الاجرا بوده است. به طور کلی، مناطق آزاد به عنوان مکان‌های ویژه ای در داخل کشور تعریف می‌شوند که خارج از قلمرو گمرکی تلقی شده و مناطق جدا شده ای هستند که در آنها رفتار نظارتی ویژه ای برای کاربران فعال وجود دارد. این مناطق به منظور افزایش حجم تجارت و صادرات برخی از فعالیت‌های صنعتی و تجاری نسبت به سایر نقاط کشور، فضای تجاری مناسب و انعطاف پذیرتری را ارائه می‌دهند.

این مناطق با بهره‌گیری از مزایایی مانند معافیت‌های مالیاتی، بخشودگی سود و عوارض گمرکی، نبود تشریفات دست‌وپاگیر ارزی و اداری، تسریع در فرآیندهای صادرات و واردات با جذب سرمایه‌گذاری خارجی و انتقال فناوری به توسعه کشور کمک می‌کنند. مثلاً در مورد ایران نه منطقه آزاد شامل کیش، بانه و مریوان، قصرشیرین، قشم، چابهار، انزلی، ارس، اروند و ماکو را داریم که فعال هستند.

در ترکیه ۱۸ منطقه آزاد از سال ۱۹۸۵ میلادی به بهره برداری رسید. اهداف اساسی تأسیس مناطق آزاد ترکیه عبارتست از: ترویج سرمایه‌گذاری و تولید صادرات محور، توسعه و تسریع جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، دسترسی به فناوری و هدایت بنگاه‌ها به سمت صادرات و نهایتاً توسعه تجارت بین‌المللی. مناطق آزاد ترکیه نزدیک به بازارهای اتحادیه اروپا و خاورمیانه، در مجاورت بنادر اصلی ترکیه در دریای مدیترانه، اژه و دریای سیاه هستند و دسترسی آسانی به فرودگاه‌ها و بزرگراه‌های بین‌المللی دارند.

جدول ۱. لیست مناطق آزاد ترکیه و تاریخ افتتاح		
ردیف	نام منطقه آزاد	تاریخ افتتاح
1	منطقه آزاد مرسین	1985
2	منطقه آزاد آنتالیا	1985
3	منطقه آزاد اژه	1987
4	منطقه آزاد فرودگاه آنتورک استانبول	1990
5	منطقه آزاد ترابزون	1990
6	منطقه آزاد استانبول ترکیه	1990
7	منطقه آزاد آدانا یومورتالیک	1992
8	منطقه آزاد صحت و تجارت استانبول	1992
9	منطقه آزاد سامسون	1995
10	منطقه آزاد اروپا	1996
11	منطقه آزاد ریزه	1997
12	منطقه آزاد کایسری	1997
13	منطقه آزاد ازمیر	1997
14	منطقه آزاد قاضی‌آنتپ	1998
15	منطقه آزاد توپیتاک	1999
16	منطقه آزاد دنیزلی	2000
17	منطقه آزاد یورسا	2000
18	منطقه آزاد کوجاللی	2000

روابط سیاسی ایران با ترکیه

روابط ایران و ترکیه همراه با تغییراتی که در دوران معاصر در جغرافیای سیاسی خاورمیانه ایجاد شده است دستخوش تحولات زیادی بوده است. این روابط تا اندازه زیادی از مذهب شیعه و سنی در دو سوی مرز، روابط ترکیه و اسرائیل، مسئله کردها و روابط دو کشور با روسیه و اروپا اثر پذیرفته است.

ترکیه امروزی بازمانده‌ای از فروپاشی امپراتوری عثمانی است که مصطفی کمال آتاترک در آن دست به اصلاحات سکولار وسیعی زد و ایران معاصر کشوری است که پس از مدت‌ها بی‌ثباتی و تضعیف دودمان قاجار با روی کار آمدن رضاشاه پهلوی دست به اصلاحات مشابه و تا حد زیادی متأثر از ترکیه می‌زند. در ۱۳۵۷ ایران انقلابی را تجربه می‌کند که منجر به سرنگونی پادشاهی پهلوی و بنیان‌گذاری جمهوری اسلامی می‌شود که روابطش با جهان و از جمله ترکیه را دگرگون می‌کند.

البته در این روزها ترکیه و ایران را بیشتر می‌توان شرکای اقتصادی دانست تا شرکای سیاسی زیرا مواضع دو طرف در مورد مسائل مختلف بخصوص در مورد جنگ داخلی سوریه با یکدیگر متفاوت است. ولی هر دو کشور ایران و ترکیه به دلیل همسایگی و قرار گرفتن در موقعیت‌های حساس جغرافیایی، سعی در حفظ همین روابط نسبتاً سرد سیاسی دارند.

ایران و ترکیه به عنوان دو کشور با تأثیر قابل توجه در منطقه خاورمیانه، در برخی مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی همکاری کرده‌اند. مثلاً، در برخی موارد همکاری در بحث‌های صلح و استقرار پایداری در عراق و سوریه و همچنین در مسائل مربوط به مسلمانان روهینگیا در میانمار صورت گرفته است.

ایران و ترکیه در برخی مسائل منطقه‌ای، مانند بحران سوریه و اختلافات در قطر و عربستان سعودی، نقطه نظرهای متفاوتی دارند و این موضوع ممکن است منجر به تنش‌هایی در روابط دوجانبه شود.

پولشویی در کشور ترکیه

پولشویی^۴ در کشور ترکیه به عنوان یکی از مشکلات عمده مطرح می‌باشد و این موضوع ناشی از گستردگی جرایمی نظیر قاچاق مواد مخدر و قاچاق انسان می‌باشد.

این روزها در اغلب رسانه‌های ترکیه، صحبت از مافیا و تخلفات گسترده و زنجیره‌ای آنان به میان می‌آید. حالا مشخص شده که چهره‌های برتر دنیای مافیا و پولشویی، در ترکیه اقدامات مجرمانه فراوانی انجام داده و برای رسیدن به مقاصد خود، شبکه‌ای از مسئولین و مدیران فاسد را به همدست و یار روز میادا تبدیل کرده‌اند.^۵ مدتی است که افشاگری‌های مرتبط با چهره‌های مافیایی و مجرمین مالی فراری ترکیه، توجه رسانه‌ها و افکار عمومی این کشور را به سوی خود جلب کرده است. این افشاگری‌ها تاکنون پای چندین سیاست‌مدار، نماینده پارلمان، مسئولین پلیس و فعالان سیاسی را به میان کشیده و منجر به اخراج چند روزنامه‌نگار مشهور شده است.

^۴ <http://bankersacademy.com>.

^۵ <https://www.tasnimnews.com/>.

تهدیدات کلیدی پولشویی در ترکیه

که عواید قابل توجهی را به همراه دارد، شامل قاچاق مواد مخدر، قاچاق مهاجر، قاچاق انسان و قاچاق سوخت است. در سال ۲۰۱۶ درصد بالایی از کل جرایم قاچاق که برای آنها محکومیت صادر شده است (حدود ۶۸ درصد) مستقیماً با قاچاق مواد مخدر مرتبط بوده است.

فعالیت‌های تجاری که بالاترین خطرات ML/TF را به همراه دارند، مربوط به فعالیت‌های بانکی، خدمات انتقال پول و ارزش، از جمله مبادلات غیرقانونی پول، املاک و مستغلات و فروشندگان فلزات و سنگهای گرانبها (DPMS) است. ترکیه همچنین با تهدیدات شدید تروریسم مواجه است و از تعداد قابل توجهی از حملات تروریستی آسیب دیده است ترکیه یکی از مسیرهای ترانزیتی تروریست‌های خارجی و مقصد بازگشت آنها از مناطق درگیر همسایه است. در کشور ترکیه، جرائم مختلفی به وقوع می‌پیوندد که شامل:

- قتل و آزار جسمانی، سرقت و دزدی، عملیات تروریستی رشوه و فساد، تقلب و کلاهبرداری می‌باشد.
- قتل و آزار جسمانی: این شامل قتل عمد، آزار جسمانی سنگین، ضرب و شتم و تجاوز جنسی می‌شود.
- سرقت و دزدی: شامل سرقت از محلهای اجتماعی و تجاری، سرقت از خانه‌ها و دزدی اموال می‌شود.
- تروریسم: این شامل اقدامات تروریستی، تروریسم و تشکیل گروه‌های تروریستی است.
- رشوه‌دادن و فساد: شامل دریافت و پرداخت رشوه، سوءاستفاده از قدرت و فساد اداری است.
- تقلب و کلاهبرداری: شامل تقلب در معاملات تجاری و مالی، کلاهبرداری اینترنتی و جعل اسناد است.
- قاچاق: شامل قاچاق کالا، ارز، مواد مخدر و انسان می‌باشد.
- قاچاق کالا و مواد مخدر یکی از بزرگترین جرائم منشا در ترکیه محسوب می‌شود.

ترکیه مسیر ترانزیتی برای قاچاق مواد مخدر بین همسایه‌های آسیایی به اروپا است و جرایم مربوط به مواد مخدر در این کشور بسیار رایج است. قاچاق مواد مخدر یک معضل مهم در ترکیه محسوب می‌شود. این کشور در مسیر اصلی قاچاق مواد مخدر بین آسیا و اروپا قرار دارد که آن را در برابر قاچاق مواد مخدر آسیب پذیر می‌کند. رایج ترین مواد مخدر قاچاق در ترکیه هروئین و تریاک است. عمده مواد مخدر از طریق مرزهای زمینی با ایران و افغانستان وارد کشور می‌شود. دولت ترکیه اقدامات متعددی را برای مبارزه با قاچاق مواد مخدر انجام داده است، از جمله تقویت کنترل‌های مرزی، افزایش تلاش‌های اجرای قانون و اجرای برنامه‌های پیشگیری از مواد مخدر. با این حال، با وجود این تلاش‌ها، قاچاق مواد مخدر همچنان یک معضل مهم در کشور است. ترکیه یکی از کشورهایی است که بیشترین میزان مقبولیت‌داری‌های دیجیتال را در اختیار دارد. با ظهور بیت کوین، که بسیاری به آن «طلای دیجیتال» می‌گویند، و همچنین سایر ارزهای دیجیتال سرمایه‌گذاران و پس‌اندازکنندگان در ترکیه به منظور حفاظت از دارایی‌های خود، وارد کلاس دارایی‌های جایگزین شده‌اند.

از آنجا که قانون گذاری ترکیه ارزشهای دیجیتالی را به عنوان کالا می‌شناسد نه «ارز»، پرداختها توسط اینگونه داراییها قانونی نیست. سازمان بین المللی^۶ شفافیت اعلام کرد که ترکیه از جهت سلامت اداری و عدم وجود فساد ۱۰۱ مین کشور در بین ۱۸۰ کشور جهان است^۷. بنا بر گزارش این سازمان، ترکیه در دو سال اخیر در مجموع ۱۵ رتبه سقوط کرده است و همچنان در حال سیر نزولی در این جدول است. این گزارش با اشاره به عواملی مانند قرار گرفتن ترکیه در فهرست خاکستری رنگ گروه ویژه اقدام مالی بین الملل در سال ۲۰۲۱، وجود ادعاهایی مبنی بر ارقام بزرگ پول های ثبت نشده در این کشور پس از آغاز جنگ اوکراین، سیاسی شدن قوه قضائیه، تنگ شدن فضای دموکراتیک در این کشور، افزایش فشار علیه نیروهای اپوزیسیون و مخالفان دولت، و عدم پایبندی به تصمیمات دادگاه حقوق بشر اروپا؛ احتمال داد که روند سقوط ترکیه در این فهرست ادامه داشته باشد.

مهمترین روش های پولشویی در ترکیه

- قاچاق ارز برون مرزی
- نقل و انتقالات بانکی به داخل و خارج از کشور
- خرید اقلام با ارزش مانند املاک، طلا و خودروهای لوکس.

موقعیت بسیار خطیر و پراهمیت کشور ترکیه بعنوان یک پل ارتباطی بین آسیا و اروپا، مهاجرت های بسیار گسترده از کشورهای جنگ زده همسایه از مسائلی هستند که بر میزان و نحوه ارتکاب جرایم پولشویی در ترکیه مطرح هستند. اما یکی از چالش هایی که مورد بررسی قرار نگرفته است، تجارت غیرقانونی مواد مخدر در کشور است. این یک موضوع پیچیده و چند بعدی است که امنیت عمومی، امنیت ملی، و تهدیدات و خطرات سلامت عمومی را به همراه دارد. قاچاقچیان مستقر در ترکیه پول را برای پرداخت به تامین کنندگان مواد مخدر در پاکستان و افغانستان از طریق سیستم های حواله جایگزین انتقال می دهند. وجوه به حساب هایی در امارات متحده عربی، پاکستان و سایر کشورهای خاورمیانه منتقل می شود. سپس این پول به قاچاقچیان پاکستانی و افغانی پرداخت می شود.

گاهی قاچاقچیان به منظور از بین بردن منشا منابع و عواید نامشروع حاصله، اغلب از طریق سرمایه گذاری در امور ملکی اقدام به تمیز کردن منشا پول کرده و آن وجه را به صورت قانونی در می آورند و غالباً برای انجام دادن این کار از روش های بسیار پیشرفته استفاده می کنند.

موقعیت جغرافیایی ویژه کلانشهر ۱۴ میلیون نفری استانبول و قرار گرفتن آن بر دروازه آسیا - اروپا و مجاورت مرمره و اژه، این نقطه را به شاهراه تردد مافیاهای جهانی تبدیل کرده و اگر ترکیه برای مقابله با نفوذ مافیا و شبکه های پولشویی مبارزه نکند، با دزدسرای بزرگ تری مواجه خواهد شد.

^۶ -Transparency International

^۷ - <https://www.kurdpress.com/news>

بررسی‌ها نشان می‌دهد که در نظام مالی و بانکی ترکیه، حفره‌ها، باگ‌ها و خلا قانونی فراوانی برای دست زدن به جرم سازمان یافته و پولشویی^۸ وجود دارد. در این روند پیچیده، پول‌های به دست آمده از جرایمی همچون تجارت و قاچاق مواد مخدر، وارد چرخه پول‌های سفید و پاک اقتصادی و بانکی شده و پس از چند معامله و مبادله پول به ظاهر قانونی، دوباره از طریق یک مجرای رسمی و اقتصادی، تبدیل به ثروت متمرکز و بی‌دردسری می‌شود که پلیس و دادگاه کاری با آن ندارد. اما مهم این است که اولاً در روند زمان بر پولشویی، ده‌ها نفر فاسد شده و رشوه و درصد گرفته‌اند و دوم این که چرخه اقتصادی مبتنی بر تولید، تجارت و کار سالم، به شدت لطمه می‌بیند.

در روزهای پایانی مهرماه، گروه ویژه اقدام بین‌المللی^۹، پس از نشست سه روزه در پاریس، تغییر وضعیت کشورهای مختلف از دید این سازمان را اعلام کرد. بر این اساس ترکیه در لیست خاکستری این نهاد قرار گرفته است. این نهاد در بیانیه خود انتقاداتی را علیه ترکیه بیان کرده و گفته است این کشور مساله مبارزه با پولشویی و تامین مالی با تروریسم را به طور جدی پیگیری نمی‌کند. مارکوس پلایر، رئیس گروه ویژه اقدام مالی، اعلام کرد که ترکیه باید مسائل مربوط به نظارت بر بخش‌های بانکداری، بخش املاک و فروشندگان طلا و سنگ‌های قیمتی را حل و فصل کند. او افزود: ترکیه باید نشان دهد که با پرونده‌های پولشویی به طور موثر مقابله و موارد مربوط به تامین مالی تروریسم را به طور جدی دنبال می‌کند.

با اینکه ترکیه در زمینه تامین مالی تروریسم پیشرفت کرده است، اما همچنان مشکلاتی جدی وجود دارد. پیش از این گروه ویژه اقدام مالی در سال ۲۰۱۹ به ترکیه هشدار داده بود که کاستی‌های جدی در اقدامات این کشور وجود دارد و در مبارزه با دارایی‌های مربوط به تروریسم و سلاح‌های کشتار جمعی نیازمند بهبود اقدامات خود است. سایر کشورهای لیست خاکستری گروه ویژه اقدام مالی شامل کشورهایی همچون پاکستان، آلبانی و یمن است. از سوی دیگر عفو بین‌الملل درباره سوءاستفاده ترکیه از سیاست‌های توصیه‌شده گروه ویژه اقدام بین‌المللی، ابراز نگرانی کرد و درباره مورد هدف قرار گرفتن سازمان‌های غیرانتفاعی در این کشور هشدار داد.^{۱۰}

^۸ MONEY laundering

^۹ FATF :Financial Action Task Force

^{۱۰}- <https://donya-e-eqtasad.com/>

رتبه بندی اثربخشی و تطبیق فنی

رتبه بندی اثر بخشی^{۱۱}

۱۰.۱ - ریسک، سیاست و هماهنگی	۱۰.۲ همکاری بین المللی	۱۰.۳ نظارت	۱۰.۴ اقدامات پیشگیرانه	۱۰.۵ - اشخاص حقوقی و ترتیبات
قابل توجه	قابل توجه	متوسط	متوسط	متوسط
۱۰.۶ - اطلاعات مالی	۱۰.۷ تحقیقات پولشویی و پیگرد قانونی	۱۰.۸ - مصادره	۱۰.۹ - تحقیقات تامین مالی تروریسم و پیگرد قانونی	۱۰.۱۰ - اقدامات پیشگیرانه تامین مالی تروریسم و تحریم های مالی
متوسط	متوسط	متوسط	متوسط	کم
۱۰.۱۱ - تحریم های مالی اشاعه سلاح های کشتار جمعی	-	-	-	-
کم	-	-	-	-

رتبه بندی تطبیق فنی^{۱۲} (گزارش ارزیابی متقابل 2019)

R.1 - ارزیابی ریسک و اتخاذ رویکرد مبتنی بر ریسک	R.2 - همکاری و هماهنگی ملی	R.3 - جرم انگاری پولشویی	R.4 - مصادره و اقدامات موقت	R.5 - جرم تامین مالی تروریسم	R.6 - تحریم های مالی هدفمند - تروریسم و تامین مالی تروریسم
LC	LC	LC	C	LC	PC
R.7 - تحریم های مالی هدفمند - اشاعه سلاح	R.8 - سازمان های غیر انتفاعی	R.9 - قوانین رازداری مؤسسات مالی	R.10 - شناسایی کافی مشتریان CDD	R.11 - نگهداری سوابق	R.12 - اشخاص سیاسی مظنون PEP

^{۱۱} رتبه های اثربخشی می تواند اثربخشی بالا HE، قابل توجه SE، متوسط ME، یا کم LE باشد.

^{۱۲} رتبه بندی های تطبیق فنی می توانند C - منطبق، LC - تا حد زیادی منطبق، - PC تا حدی منطبق یا - NC غیر منطبق باشند.

					های کشتار جمعی
NC	C	LC	C	PC	NC
R.18 - کنترل های داخل و شعب و موسسات تابعه در خارج	R.17 - اتکا به اقدامات اشخاص ثالث	R.16 - نقل و انتقال الکترونیکی وجوه	R.15 - فن آوری های جدید	R.14 - خدمات انتقال پول یا ارزش	R.13 - کارگزاری بانکی
PC	C	LC	LC	LC	LC
R.24 - شفافیت و مالکیت ذینفعانه اشخاص حقوقی	R.23 - مشاغل و حرفه های غیر مالی معین؛ سایر تدابیر و اقدامات	R.22 - مشاغل و حرفه های غیر مالی معین؛ شناسایی کافی مشتریان	R.21 - ارائه ی اطلاعات محرمانه و رازداری	R.20 - گزارش معاملات مشکوک	R.19 - کشورهای پرریسک
PC	PC	PC	C	C	LC
R.30 - مسئولیت های مراجع اعمال قانون و انجام تحقیقات	R.29 - واحد های اطلاعات مالی	R.28 - وضع مقررات و اعمال نظارت بر مشاغل و حرفه های غیر مالی معین	R.27 - اختیارات ناظران	R.26 - وضع مقررات و اعمال نظارت بر موسسات مالی	R.25 - شفافیت و مالکیت ذینفعانه در ساختارهای ترتیبات حقوقی
C	C	PC	LC	PC	PC
R.36 - اسناد بین المللی	R.35 - مجازات ها	R.34 - راهنمایی و بازخورد	R.33 - آمار	R.32 - حمل کنندگان پول نقد	R.31 - اختیارات مراجع اعمال قانون و انجام تحقیقات
L	PC	LC	LC	LC	LC
-	-	R.40 - سایر اشکال همکاری بین المللی	R.39 - استرداد	R.38 - معاذت قضایی؛ توقیف و مصادره	R.37 - معاذت قضایی
-	-	LC	C	C	C

گزارش پیگیری و رتبه‌بندی مجدد انطباق فنی – جولای ۲۰۲۳^{۱۳}

سومین گزارش پیگیری پیشرفته ترکیه

مجمع عمومی فاتف گزارش ارزیابی متقابل (گزارش ارزیابی متقابل) ترکیه را در اکتبر ۲۰۱۹ به تصویب رساند. بر اساس نتایج گزارش ارزیابی متقابل، ترکیه تحت پیگیری افزایش یافته قرار گرفت. اولین گزارش پیگیری پیشرفته ترکیه (FUR- Follow-up Report) با رتبه‌بندی مجدد انطباق فنی در نوامبر ۲۰۲۱ به تصویب رسید. مجمع عمومی دومین FUR پیشرفته را با فرآیند مکتوب در آوریل ۲۰۲۲ به تصویب رساند. این سومین FUR در جولای ۲۰۲۳، پیشرفت ترکیه را در رسیدگی به اکثر نقص‌های انطباق فنی شناسایی شده در گزارش ارزیابی متقابل آن تجزیه و تحلیل می‌کند.

به طور کلی، انتظار می‌رود که کشورها تا پایان سال سوم پس از تصویب گزارش ارزیابی متقابل، بیشتر کمبودهای فنی را برطرف کنند.

کارشناسان زیر، با حمایت خانم رعنا متار، تحلیلگر سیاسی از دبیرخانه فاتف، درخواست ترکیه برای رتبه‌بندی مجدد انطباق فنی را ارزیابی کردند:

• آقای Tiago João Santos e Sousa Lambin، بازرس ارشد، Instituto dos cados Publicos do Imobiliario از پرتغال. گزارش ارزیابی

• آقای Miguel Balbín Pérez، مشاور فنی، خزانه داری اسپانیا از اسپانیا.

پیشرفت برای رسیدگی به انطباق فنی

نواقص شناسایی شده در گزارش ارزیابی متقابل ترکیه پیشرفت‌هایی در جهت رفع نقص‌های انطباق فنی شناسایی شده در گزارش ارزیابی متقابل در رابطه با R.8، R.12، R.15، R.22، R.26 و R.28 داشته است. به دلیل این پیشرفت، ترکیه بر اساس این توصیه‌ها مجدداً رتبه بندی شده است.

R.1 - ارزیابی ریسک و اتخاذ رویکرد مبتنی بر ریسک	R.2 - همکاری و هماهنگی ملی	R.3 - جرم انگاری پولشویی	R.4 - مصادره و اقدامات موقت	R.5 - جرم تامین مالی تروریسم	R.6 - تحریم‌های مالی هدفمند - تروریسم و تامین مالی تروریسم
LC	LC	LC	C	LC	LC(FUR2021) PC
R.7 - تحریم‌های مالی هدفمند - اشاعه سلاح‌های کشتار جمعی	R.8 - سازمان‌های غیر انتفاعی	R.9 - قوانین رازداری مؤسسات مالی	R.10 - شناسایی کافی مشتریان CDD	R.11 - نگهداری سوابق	R.12 - اشخاص سیاسی مظنون PEP

¹³ Follow-up Report 3(FUR3)-JULY 2023

C(FUR2023) NC	C	LC	C	LC(FUR2023) PC	LC(FUR2021) NC
R.18 - کنترل های داخل و شعب و موسسات تابعه در خارج	R.17 - اتکا به اقدامات اشخاص ثالث	R.16 - نقل و انتقال الکترونیکی وجوه	R.15 - فن آوری های جدید	R.14 - خدمات انتقال پول یا ارزش	R.13 - کارگزاری بانکی
LC(FUR2021) PC	C	LC	PC(FUR2023) LC	LC	LC
R.24 - شفافیت و مالکیت ذینفعانه اشخاص حقوقی	R.23 - مشاغل و حرفه های غیر مالی معین؛ سایر تدابیر و اقدامات	R.22 - مشاغل و حرفه های غیر مالی معین؛ شناسایی کافی مشتریان	R.21 - ارائه ی اطلاعات محرمانه و رازداری	R.20 - گزارش معاملات مشکوک	R.19 - کشورهای پرریسک
LC(FUR2022) PC	C(FUR2022) PC	LC(FUR2023) PC	C	C	LC
R.30 - مسئولیت های مراجع اعمال قانون و انجام تحقیقات	R.29 - واحد های اطلاعات مالی	R.28 - مقررات و اعمال نظارت بر مشاغل و حرفه های غیر مالی معین	R.27 - اختیارات ناظران	R.26 - مقررات و اعمال نظارت بر موسسات مالی	R.25 - شفافیت و مالکیت ذینفعانه در ساختارهای تریبیت حقوقی
C	C	LC(FUR2021) PC	LC	C(FUR2023) PC	LC(FUR2022) PC
R.36 - اسناد بین المللی	R.35 - مجازات ها	R.34 - راهنمایی و بازخورد	R.33 - آمار	R.32 - حمل کنندگان پول نقد	R.31 - اختیارات مراجع اعمال قانون و انجام تحقیقات
L	LC(FUR2021) PC	LC	LC	LC	LC
-	-	R.40 - سایر اشکال همکاری بین المللی	R.39 - استرداد	R.38 - معاضدت قضایی؛ توقیف و مصادره	R.37 - معاضدت قضایی
-	-	LC	C	C	C

رتبه بندی انطباق فنی، ژوئن ۲۰۲۳

ترکیه دارای یک توصیه با رتبه PC می باشد. (توصیه شماره ۱۵) ترکیه در پنجمین دور ارزیابی متقابل خود، به فاتف در مورد پیشرفت های به دست آمده در بهبود اجرای اقدامات AML/CFT گزارش خواهد داد.

یافته های کلیدی

ترکیه سند ارزیابی ریسک پولشویی و تامین مالی تروریسم را در سال ۲۰۱۸ نهایی کرد. ارزیابی ریسک ملی گام مهمی در جهت بهبود درک ترکیه از ریسک پولشویی و تامین مالی تروریسم بود. مقامات مربوطه با اطلاعات موثر بخش خصوصی به این فرآیند کمک کردند. مقامات ترکیه درک کلی از پولشویی دارند. این درک بیشتر از آن چیزی است که در ارزیابی ریسک ملی است. ریسک تامین مالی تروریسم به خوبی توسط آژانس هایی مانند پلیس ملی ترکیه و مرکز اطلاعات مالی ترکیه (ماساک) درک شده است. این درک از پولشویی و تامین مالی تروریسم از استراتژی های رسمی و فراگیر سیاست های مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم سود می برد. مقامات کار در این زمینه ها را آغاز کرده اند.

مکانیسم های قابل اثباتی برای هماهنگی وجود دارد، اگرچه اثربخشی آن ها برای اهداف مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم تا حدودی کاهش می یابد، زیرا هماهنگی مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم تحت یک رویکرد سیاستی کلی که هم مبتنی بر ریسک باشد و هم به وضوح اقدامات انجام شده را هماهنگ کند، گرد هم نیامده است.

ترکیه از اطلاعات مالی ماساک برای حمایت از تحقیقات در حال انجام و تعقیب جرایم منشأ، پولشویی و تامین مالی تروریسم استفاده می کند. کار ماساک از زمان کودتا در سال ۲۰۱۶ با افزایش درخواست های قضایی از دادستانی عمومی و دادگاه ها که باعث ایجاد فشار بر مقامات مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم شده است، افزایش یافته است. میزان استفاده از اطلاعات مالی به طور معمول در پرونده های پولشویی موجود یا ایجاد شواهد در تمام سازمان های مجری قانون نشان داده نشده است.

سازمان های مجری قانون ترکیه محققان آموزش دیده و اختصاصی دارند. با این حال، شناسایی فعالیت پولشویی بوسیله تحقیق از طریق تجزیه و تحلیل STR ها و سایر گزارش های ارائه شده به ماساک، یا از طریق تحقیق در مورد جرائمی که عواید حاصل از جرم را تولید می کنند، با پروفایل ریسک در ترکیه تناسب ندارد. در حالی که ترکیه آمار دقیقی در مورد تحقیقات پولشویی بر اساس جرم منشأ ندارد، آنها آماری را برای چهار جرم منشأ با بیشترین ریسک بوسیله نمونه گیری ارائه کردند، که نشان می دهد جرایم و فعالیت های پولشویی تا حدودی مورد بررسی قرار گرفته اند.

ترکیه چارچوب قانونی مناسبی که مقامات را قادر به مصادره عواید حاصل از جرم نماید دارد، اما ارقام آماری محدود یا شواهد کمی نشان دهنده استفاده درست ترکیه ارائه شده است. با این حال، پس از کودتا در سال ۲۰۱۶، ترکیه اقدامات موقتی را تصویب کرد که به طور موثر علیه FETÖ/PDY اجرا شد. اگرچه ترکیه تعهدی

در سطح بالا برای محروم کردن مجرمان از عواید ناشی از جرم نشان داده است، اما تأثیر عملی آن برای اطمینان از محرومیت دائمی مجرمان از دست آوردهای غیرقانونی شان، کمتر مشهود است.

ترکیه تعداد زیادی تحقیقات تروریسم را انجام می دهد. با این حال، تحقیقات TF بیشتر در خصوص شناسایی دارایی های نگهداری شده می باشد و کمتر به شناسایی جمع آوری، جابجایی و استفاده از وجوه یا سایر دارایی ها می پردازد. خارج از تحقیقات FETÖ/PDY، شواهد محدودی وجود دارد مبنی بر اینکه دادستان های عمومی از تحلیل ماساک برای گسترش تحقیقات خود به شبکه های بزرگتر استفاده کرده اند.

ترکیه تحریم های مالی هدفمند ۱۴ مرتب با تروریسم تحت قطعنامه های شورای امنیت سازمان ملل ۱۵ را با تأخیر اجرا می کند. چارچوب قانونی ترکیه اجازه می دهد تا موارد مشخص شده در قطعنامه ۱۶۱۲۶۷ شورای امنیت سازمان ملل ابلاغ شوند، اما روند ابلاغ منجر به تاخیرهای طولانی می شود. به طور کلی، در مورد مسائل مربوط به TF، بین مقامات نظارتی، قانونگذاری و عملیاتی، از طریق ماساک، همکاری و هماهنگی وجود دارد. با این حال، ترکیه هرگز به طور مستقل یک مورد مشخص شده در ۱۲۶۷ را پیشنهاد نداده است و یا یک مورد محلی مشخص شده را تصویب نکرده است، و یا دارایی های مرتبط با یک هدف معین را شناسایی نکرده است. ترکیه از فرآیندهای ۱۷۱۳۷۳ به طور موثر استفاده نمی کند که با پروفایل ریسک آن همخوانی ندارد.

به عنوان بخشی از ارزیابی ریسک ملی در سال ۲۰۱۸، ترکیه ارزیابی ریسک را برای زیرمجموعه سازمان های غیر انتفاعی که توسط فاتف مشخص شده و در معرض سوء استفاده از TF هستند، انجام داده است. با این حال، نظارت ترکیه بر بخش سازمان های غیر انتفاعی، عمدتاً بر قلب و سوءمدیریت متمرکز است تا تأمین مالی تروریسم و همچنین تلاش های ارتباطی و نظارتی در ترکیه کماکان وجود ندارد.

همانند تحریم های مالی هدفمند مربوط به تأمین مالی تروریسم، ابلاغ قطعنامه ۱۸۱۷۱۸ شورای امنیت سازمان ملل نیز با تأخیر انجام می شود و تاکنون هیچ دارایی مشمول تحریم های قطعنامه ۱۷۱۸ شورای امنیت در ترکیه شناسایی نشده است. ترکیه فاقد مبنای قانونی برای اجرای قطعنامه ۲۲۳۱۱۹ و قطعنامه های بعدی آن است و هیچ مجازات یا نظارتی برای نقض این تحریم های تأمین مالی گسترش سلاح های هسته ای ۲۰ توسط نهادهای موظف در ترکیه وجود ندارد.

¹⁴ Targeted Financial Sanctions)TFS(

¹⁵ UN Security Council Resolution)UNSCR(

^{۱۶} قطعنامه ۱۲۶۷ شورای امنیت سازمان ملل متحد که در تاریخ ۱۵ اکتبر ۱۹۹۹ تصویب شد، سندی بین المللی دربارهٔ اوضاع در افغانستان است.

^{۱۷} قطعنامه ۱۳۷۳ شورای امنیت سازمان ملل متحد که در تاریخ ۱۲ سپتامبر ۲۰۰۱ (برابر ۰۶ مهر ۱۳۸۰) تصویب شد، سندی بین المللی دربارهٔ تهدید صلح و امنیت بین المللی ناشی از اقدامات تروریستی است.

^{۱۸} قطعنامه ۱۷۱۸ شورای امنیت سازمان ملل متحد که در تاریخ ۱۴ اکتبر ۲۰۰۶ (۲۲ مهر ۱۳۸۵) تصویب شد، سندی بین المللی دربارهٔ منع گسترش جمهوری دموکراتیک خلق کره است.

^{۱۹} قطعنامه ۲۲۳۱ خواستار آن است که ایران از فعالیت های مربوط به موشک های هسته ای خودداری کند

²⁰ Proliferation Financing)PF(

درک ریسک ML/TF در مؤسسات مالی

و مشاغل و حرفه های غیر مالی معین ۲۱ متفاوت است. در حالی که بانکها درک خوبی از ریسکهای ML دارند، و به نوعی بهترین درک را در میان نهادهای گزارش دهنده دارند، درک ریسک TF نسبتاً ضعیف تر از ML است. سطح درک ریسک های ML/TF در سراسر مشاغل و حرفه های غیر مالی معین محدود است. در میان تمام نهادهای گزارش دهنده، درک کمتری در میان آژانس های املاک، فروشندگان فلزات و سنگ های قیمتی ۲۲ و دفاتر صرافی وجود دارد، که با توجه به مشخصات ریسک آنها، باعث نگرانی است.

اقدامات نظارتی، از جمله آزمون های مناسبی که توسط سازمان تنظیم و نظارت بانکی ۲۳، مدیران بازار سرمایه ۲۴ و معاون وزیر وزارت خزانه داری و دارایی ۲۵ برای صدور مجوز به بانکها و سایر مؤسسات مالی اعمال می شود، به طور کلی به منظور جلوگیری از ورود مجرمان به سیستم مالی، این اقدامات توسعه یافته است. نظارت برای رسیدگی و کاهش خطرات ML/TF در بخش مالی و سایر بخش های مرتبط منجر به اقدامات اصلاحی شده است. با این حال، تحریم های اعمال شده همیشه موثر، متناسب و بازدارنده نیستند.

ترکیه اکثر عناصر یک چارچوب قانونی را برای شناسایی اطلاعات مالکیت نهایی اشخاص حقوقی ایجاد کرده است. مفهوم تراست در حقوق ترکیه وجود ندارد. مقامات درک متوسطی از ریسک های ML/TF ناشی از اشخاص حقوقی دارند و هنوز ارزیابی جامعی از ریسک ها و آسیب پذیری های ML/TF اشخاص حقوقی در ترکیه انجام نداده اند. ترکیه مبنای قانونی مناسبی برای ارائه و جستجوی گسترده ترین طیف ممکن از کمک حقوقی متقابل ۲۶، از جمله استرداد در رابطه با پولشویی، جرایم مرتبط با آن و تامین مالی تروریسم دارد. ترکیه هیچ گونه منع قانونی برای جستجو و پاسخگویی به درخواست های مختلف برای همکاری بین المللی اعم از رسمی و غیررسمی ندارد. مقامات ترکیه ارزیابی ریسک ترکیبی ML/TF را انجام داده اند که منجر به انتشار ارزیابی ریسک ملی غیرعمومی شده است. مقامات مربوطه به این روند کمک کردند، و ورودی اثربخشی از سوی بخش خصوصی وجود داشت.

درک کلی از خطرات مبارزه با پولشویی وجود دارد. این درک بیشتر از آن چیزی است که در ارزیابی ریسک ملی ارائه شده است. به طور کلی، این درک بعثت طیفی از عوامل، از جمله چارچوب آماري و مناطقی که پوشش ارزیابی به طور کامل توسعه نیافته است (از جمله خطرات فرامرزی، سوء استفاده از اشخاص حقوقی و وکلا) تا حدی کاهش می یابد.

²¹ Designated Non-Financial Businesses and Professions (DNFBPs)

²² Dealers in Precious Metals and Stones (DPMS)

²³ BRSB (Banking Regulation and Supervision Agency)

²⁴ Capital Market Board (CMB)

²⁵ Ministry of Treasury and Finance (MOTF)

²⁶ Mutual Legal Assistance (MLA)

درک خوبی از خطرات تامین مالی تروریسم وجود دارد. همانند پولشویی، این درک بیشتر از آن چیزی است که در ارزیابی ریسک ملی ارائه شده است، اما زمینه برای ارزیابی عمیق تر، از جمله در رابطه با سازمان های غیرانتفاعی وجود دارد.

ارتباطی بین مناطق پرریسک در گزارش ارزیابی ریسک ملی و EDD وجود دارد که باید توسط موسسات مالی انجام شود، هرچند برای مشاغل و حرفه های غیر مالی معین نیست (ریسک این امر تا حد زیادی کاهش می یابد). مقررات ساده شده مورد ارزیابی قرار گرفته اند و به نظر می رسد با ارزیابی ریسک ملی و ریسک ترکیه سازگار است.

سیاست های ملی (شامل استراتژی ها، برنامه های اقدام و اسناد مشابه) و مکانیسم های هماهنگی وجود دارد. این سیاست ها هنوز یک رویکرد جامع و ملی را تشکیل نمی دهند (مقامات کار را آغاز کرده اند). هماهنگی مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم از استاندارد خوبی برخوردار است. هماهنگی برای مقابله با اشاعه سلاح های کشتار جمعی جامع نیست.

همکاری های دوجانبه و چندجانبه و تبادل اطلاعات مثبت است و نمونه هایی از ارتباط و تبادل اطلاعات بسیار خوب ارائه شده است.

گزارش ارزیابی ریسک ملی از طریق کارگاه های آموزشی و ارائه بخش هایی از آن، به بخش خصوصی اطلاع رسانی شده است. سطح اطلاعات منتشر شده به صورت مکتوب کامل نیست. سازمان های غیر دولتی با نتایج آن ناآشنا هستند، اگرچه مقامات برنامه ریزی کرده اند تا اقداماتی را انجام دهند. مقامات ترکیه درک خوبی از تهدیدات TF در ترکیه دارند. در حالی که ماساک و TNP درک ریسک TF داخلی و بین المللی را نشان دادند، این در سایر LEA ها کمتر مشهود بود.

ترکیه تعداد زیادی از تحقیقات تروریسم را انجام می دهد، تحقیقات TF در این موارد عمدتاً به سمت شناسایی دارایی های نگهداری شده است تا شناسایی جمع آوری، جابجایی و استفاده از وجوه یا سایر دارایی ها. ماساک سطح خوبی از جزئیات را در رابطه با داده های مالی و دارایی در رابطه با یک مظنون به LEA ارائه می دهد، با این حال شواهد محدودی وجود دارد که نشان می دهد، خارج از تحقیقات FETÖ/PDY، دادستان عمومی از تجزیه و تحلیل ماساک برای گسترش تحقیقات خود برای شامل کردن شبکه های بزرگتر استفاده کرده است. یا برای شناسایی تامین کنندگان مالی. علاوه بر این، با توجه به مشخصات ریسک و ارزیابی ریسک ترکیه، و در مقایسه با تعداد تحقیقات TF و تروریسم، پرونده های تولید شده STR کم هستند.

ترکیه طبق قانون TF دارای میزان محکومیت پایینی است. ترکیه در رابطه با تعداد کم پرونده های TF که در ترکیه محاکمه شده اند توضیحی ارائه کرد. استفاده از اصل جرایم همزمان به این معنی که جرایم تروریستی عضویت و ارائه کمک ممکن است قبل از پرونده های TF در اولویت قرار گیرند. در حالی که ترکیه بررسی مورد

به مورد این محکومیت ها را انجام می داد، جزئیاتی در دسترس نبود که نشان دهد عمق تحقیقات فراتر از یک تحقیق دارایی است. هیچ استراتژی یا برنامه عملیاتی فراگیر برای جزئیات چگونگی استفاده از بررسی TF برای حمایت از استراتژی ها و تحقیقات CT ملی وجود ندارد. پرونده های TF ممکن است حداکثر ۱۰ سال حبس داشته باشد که میانگین مجازات برای پرونده های TF تا به امروز ۵ سال است. با این حال، هیچ استراتژی روشنی برای اولویت بندی تکنیک های تحقیقی TF برای شناسایی جمع آوری، جابجایی و استفاده از وجوه در تحقیقات وجود ندارد. هر یک از چهار LEA ترکیه محققین TF آموزش دیده ای دارند، TNP محققین TF را اختصاص داده است. ارتباطات بین LEA ها باز است و ماساک و TNP مجرای دسترسی به آژانس های امنیتی و اطلاعاتی را گزارش کردند، اما شواهد کمی از کار مشترک یا هماهنگی در رابطه با تحقیقات TF سازمان های اطلاعاتی در مقابله با TF در رابطه با تحقیقات TF و تعامل آنها با LEA وجود دارد.

اقدامات اولویت دار

- ترکیه باید استفاده از اطلاعات مالی مرتبط با پولشویی را مطابق با خطرات شناسایی شده در ارزیابی ریسک ملی خود در اولویت قرار دهد و یک استراتژی ملی برای تحقیق و تعقیب انواع مختلف جرایم پولشویی ایجاد کند. ترکیه باید یک استراتژی ملی برای مصادره عواید و ابزار آلات جرم ایجاد کند و اولویت های شفاف و همچنین نقش ها و مسئولیت های دادستان، آژانس مجری قانون و ماساک را مشخص کند.
- ترکیه باید شکاف های موجود در چارچوب قانونی خود را برطرف کند تا به طور کامل به تعهدات خود در مورد تحریم های مالی هدفمند مرتبط با تروریسم عمل کند. به ویژه، ابلاغ نام های سازمان ملل باید به موقع انجام شود که منوط به تصمیم در سطح ملی نباشد. ترکیه باید اطمینان حاصل کند که از منابع خود برای شناسایی و پیشنهاد اهداف مناسب برای قطعنامه ۱۲۶۷ و پاسخ به درخواست های قطعنامه ۱۳۷۳ استفاده می کند.
- ترکیه باید کاستی های ابلاغ به موقع قطعنامه ۱۷۱۸ شورای امنیت سازمان ملل را برطرف کند و فوراً مبنای قانونی برای اجرای قطعنامه ۲۲۳۱ و قطعنامه های جانشین آن، از جمله ایجاد تحریم های مؤثر، متناسب و بازدارنده و الزامات نظارت و اقدامات پیشگیرانه مربوطه در بخش مالی را ایجاد کند.
- ترکیه باید اقدامات متمرکز و متناسبی را برای سازمان های غیر انتفاعی که در معرض خطر سوء استفاده از تامین مالی تروریسم شناسایی شده اند، اجرا کند. یک رویکرد هدفمند مبتنی بر ریسک و گسترش چگونگی شناسایی، پیشگیری و گزارش تامین مالی تروریسم، با تمرکز بر سازمان های غیر انتفاعی که ریسک بالاتری برای سوء استفاده بالقوه تامین مالی تروریسم ارزیابی می شوند، به جلوگیری از محدود کردن و ایجاد اختلال در فعالیت های قانونی سازمان های غیر انتفاعی کمک می کند.

- ترکیه باید تعداد تحقیقات مالی موازی در پرونده های تروریسم، با هدف شناسایی تامین کنندگان مالی تروریسم، روندها و روش های تامین مالی تروریسم و شبکه های تامین مالی را افزایش دهد. رویکرد نظارتی مقامات نسبت به بخش های مشاغل و حرفه های غیر مالی معین، به ویژه، برای فلزات و سنگ های گرانبها و بخش های املاک و مستغلات باید توسعه یابد و این بخش ها باید تابع AML/CFT متناسب با پروفایل ریسک شان طبق ارزیابی ریسک ملی باشند. تحریم ها برای عدم رعایت موسسات مالی و مشاغل و حرفه های غیر مالی معین باید موثر، متناسب و بازدارنده باشد.
- ترکیه باید یک برنامه اقدام برای رسیدگی به حوزه های ارزیابی ریسک هایی که نیاز به توسعه یا بهبود دارند، تدوین کند و ارزیابی ریسک ملی خود را در آینده به روز رسانی کند. آمار باید محور مهم این کار باشد. سیاست های ملی مبتنی بر ریسک مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم جامع تری باید با رویکردی هماهنگ ایجاد شود و به وضوح برای بخش خصوصی بیان شود تا تطبیق و نظارت بر مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم بهبود یابد. باید توجه را به سمت اتخاذ یک خط مشی واحد و جامع برد که همه عناصر مربوطه را در کنار هم قرار دهد. به عنوان بخشی از این، برنامه های اقدام مبتنی بر ریسک مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم، باید با جدول زمانی مشخص و با توجه به هماهنگی و نظارت قابل اثبات و مؤثر، توسعه یابد. مقامات ذی صلاح باید اهداف مبتنی بر ریسک را که با استراتژی ها، سیاست ها و برنامه های اقدام ملی مطابقت داشته باشد و مشمول نظارت قابل اثبات و مؤثر باشد، تعیین کنند. فعالیت های مبارزه با اشاعه سلاح های کشتار جمعی باید به طور مؤثرتر هماهنگ شود و نهادهای مربوطه بخش دولتی و خصوصی را درگیر کند.
- ترکیه باید به منظور افزایش آگاهی در مورد ریسک ها، تهدیدات و آسیب پذیری های مربوط به پولشویی و تامین مالی تروریسم اقدام کند و انتشار اطلاعات بیشتر از ارزیابی ریسک ملی (یا هر اطلاعات مرتبط دیگر) را به نهادهای موظف و به ویژه سازمان های غیرانتفاعی در نظر بگیرد.
- ترکیه باید استفاده از اطلاعات مالی مرتبط با پولشویی مطابق با ریسک های شناسایی شده در ارزیابی ریسک ملی خود را در تمامی سازمان های مجری قانون در اولویت قرار دهد.
- ماساک باید استقلال عملیاتی خود را با ادامه شناسایی انتشارات مربوط به فعالیت پولشویی در ترکیه از طریق تجزیه و تحلیل STR ها و سایر اطلاعات مالی موجود، علاوه بر پاسخ به درخواست های قضایی، نشان دهد.
- ترکیه باید تعداد تحلیلگران خود را افزایش دهد تا بتواند به افزایش تقاضا برای محصولات اطلاعات مالی خود پاسخ دهد.

- ترکیه باید آگاهی را در مورد اهمیت گزارش STR در میان نهادهای گزارش‌دهنده، به ویژه مشاغل و حرفه‌های غیر مالی معین که در معرض ریسک‌های بالاتری هستند، مانند فروشندگان فلزات و سنگ‌های گرانبها افزایش دهد.
- ماساک باید عملکرد تجزیه و تحلیل استراتژیک را به منظور اطلاع‌رسانی بهتر در مورد ریسک‌های در حال ظهور پولشویی و تامین مالی تروریسم را توسعه دهد و روندها و گونه‌های جدید را شناسایی نماید.
- ترکیه باید یک استراتژی ملی برای تحقیق و تعقیب جرایم پولشویی ایجاد کند که با ارزیابی ریسک آن‌ها برای پولشویی مطابقت داشته باشد، اولویت‌های واضح و همچنین نقش‌ها و مسئولیت‌های دادستان‌ها، آژانس‌های مجری قانون و ماساک را مشخص کند و معیارهای عملکرد قابل اندازه‌گیری را برای هر یک شناسایی کند.
- ترکیه باید اطمینان حاصل کند که منابع و ظرفیت لازم برای بررسی پرونده‌های پیچیده پولشویی را دارد و به انواع مختلف پولشویی، به ویژه پولشویی مستقل، پولشویی‌های حرفه‌ای و پولشویی‌های شخص ثالث رسیدگی کند. ترکیه باید پیگیر چنین مواردی باشد و آنها را در اولویت قرار دهد.
- ترکیه باید اطمینان حاصل کند که سیستم ملی انفورماتیک قضایی این کشور (UYAP) توانایی نگهداری و تجزیه و تحلیل آمار مربوط به تحقیقات و پیگرد‌های قانونی پولشویی را دارد تا اطمینان حاصل شود که تلاش‌هایش با مشخصات ریسک، استراتژی و اهداف عملکرد مطابقت دارد.
- ترکیه باید بر اساس درک دادستان و آژانس مجری قانون از ارزش تحقیقات پولشویی، شکاف‌ها را در تکنیک‌ها و ظرفیت‌های تحقیقاتی شناسایی و پیگیری نماید، تا از توانایی آنها در جمع‌آوری شواهد قابل اعتماد برای محکومیت‌های سالم، اطمینان حاصل نماید.
- ترکیه باید یک استراتژی ملی برای مصادره عواید و ابزار جرم ایجاد کند، اولویت‌های روشن و همچنین نقش‌ها و مسئولیت‌های دادگاه‌ها، دادستان، LEA و ماساک را مشخص کند و معیارهای عملکرد قابل اندازه‌گیری را برای هر کدام مشخص کند.
- ترکیه باید اطمینان حاصل کند که منابع و ظرفیت لازم برای مقابله با جابجایی‌های ارزی و اسناد قابل مذاکره برون مرزی را دارد. ترکیه باید جابجایی فرامرزی را در استراتژی ملی گنجانده و نشان دهد که در صورت اقتضا، چنین مواردی را از طریق دادگاه پیگیری می‌کند.
- ترکیه باید اطمینان حاصل کند که در همه آژانس‌ها، سیستمی برای ضبط، مصادره و تحقق تمام دارایی‌های توقیف شده در تحقیقات جنایی دارد و یک نمای کلی ملی از اثربخشی سیستم برای اطلاع‌رسانی به سند ملی ریسک و ML/TF بعدی ارائه می‌کند. سیاست‌های.

- ترکیه باید بر اساس درک دادگاه، دادستان و LEA از ارزش تحقیقات ML/TF نه تنها در شناسایی دارایی‌های واضح، بلکه در شناسایی منافع گسترده به دست آمده و دارایی‌هایی که ممکن است برای بررسی توسط دادگاه‌ها برای مصادره ارزش معادل یا معادل آن در دسترس باشد، استفاده کند.

اقدامات اولویت دار

نتیجه (درک ترکیه از خطرات ML/TF) تحت رهبری ماساک، مقامات ترکیه اقداماتی را برای توسعه فعالیت‌های AML/CFT مرتبط با درک ریسک با انجام ارزیابی ریسک ML/TF و تهیه گزارش سند ملی ریسک انجام داده اند. سند ملی ریسک گام مهمی در ارتقای درک ترکیه از خطر ML/TF بود. مقامات را قادر می‌سازد تا دیدگاه‌های موجود را در یک گزارش بیان کنند. آمارهای موجود در این گزارش به پایان سال ۲۰۱۷ مربوط می‌شود. مقامات توصیه کردند که گزارش و نتیجه‌گیری‌های آنها در زمان بازدید تیم ارزیابی از ترکیه در محل باقی مانده است و بنابراین، درک خطرات بیان شده در سند ملی ریسک انجام می‌شود. نیازی به تجدید نظر ندارد این بر این اساس است که اطلاعات (از جمله آمار) تا نهایی شدن گزارش در نظر گرفته شده و مورد ارزیابی قرار گرفته است.

مقامات مربوطه به روند سند ملی ریسک کمک کردند. همچنین از طریق نظرسنجی‌های تکمیل شده توسط موسسات مالی و حرفه‌ها و مشاغل غیر مالی معین و کارگاه‌هایی که توسط ماساک با انجمن‌های بخش خصوصی سازماندهی شده بود، ورودی مثبتی از بخش خصوصی دریافت شد (به بخش زیر در مورد درک بخش خصوصی از ریسک‌ها مراجعه کنید). این نظرسنجی‌ها اجازه می‌دهد تا تصویری کلی از تهدیدات ML/TF ایجاد شود. به نظر می‌رسد که تا حد زیادی این شکاف توسط اشکال دیگر تماس‌های بخش عمومی-خصوصی و ارتباط بین FI، ناظران و سایر مقامات برطرف شده است (مانند تشکیل پرونده STR، فرآیند سند ملی ریسک، جلسات موقت، کارگاه‌های نوع شناسی و سایر آموزش‌ها، و تماس مستقیم با افسران انطباق). علاوه بر این، تجزیه و تحلیل بخشی از آسیب‌پذیری‌های انجام شده در سند ملی ریسک عناصر AML و CFT را ترکیب می‌کند و این تمرکز دوگانه به یافته‌های گزارش کمک می‌کند.

درک توسط مقامات نشان داده شده در طول بازدید تیم ارزیابی از ترکیه با جزئیات بیشتری نسبت به آنچه در سند ملی ریسک ارائه شده بود.

از آمار برای اطلاع از ارزیابی و درک ریسک استفاده شد. در مواردی که آمار در دسترس نبود، از نظرات کارشناسان در داخل مقامات با استفاده از تجربیات عملیاتی آنها و سایر منابع اطلاعاتی برای پر کردن شکاف در درک استفاده شد. استفاده از اطلاعات از طیف وسیعی از منابع خارجی از جمله مقامات عملیاتی و اسناد تولید شده توسط نهادهای منطقه‌ای و بین‌المللی نیز به این سطح از درک کمک کرده است. با این وجود، سطح جزئیات در گزارش باید افزایش یابد، به ویژه با توجه به تأکید بیش از حد بر نظرات کارشناسان در رابطه

با استفاده از معیارهای کمی و آمار. تیم ارزیابی همچنین این نگرانی را دارد که بر خلاف ML (علیرغم وجود موارد ML، از جمله دو مورد مستقل ML) به ارزیابی جرم ارتكابی بیش از حد وجود داشته است. ارزیابی هایی از خطرات فرامرزی انجام شده است. اگرچه این امر از توسعه بیشتر (از جمله در رابطه با فعالیت های غیرقانونی مبتنی بر تجارت) منتفع می شود، ترکیه توانست سطح خوبی از درک ارتباط بین انواع مختلف جنایت در خارج از ترکیه و پیوندها با ترکیه را نشان دهد.

خطرات اشخاص حقوقی تا حدی قابل درک است. چارچوب قانونی، همراه با مواردی که در آن از اشخاص حقوقی ترکیه سوء استفاده شده است (مهمترین جرم منشأ و تهدید ML ناشی از قاچاق سوخت) ارزیابی شده است. علاوه بر این، ترکیه به ارزیابی های ریسک بخشی انجام شده (از جمله حسابداران و دفاتر اسناد رسمی) به عنوان درک آگاهانه در رابطه با اشخاص حقوقی، الزامات منعکس شده در R.24 و ممنوعیت TCSP به عنوان کاهش دهنده خطر اشاره می کند. ترکیه ارزیابی خود را برای توجیه رتبه بندی کم خطر برای اشخاص حقوقی کافی می داند. همچنین توصیه کرد که این خطر کم به این معنی است که ارزیابی در گزارش سند ملی ریسک گنجانده نشده است. تیم ارزیابی معتقد است که از ارزیابی دقیق تر خطرات ML/TF مرتبط با انواع اشخاص حقوقی ایجاد شده در ترکیه و همچنین خطرات اشخاص حقوقی و وکلای خارجی (از جمله مشارکت وکلا با اشخاص حقوقی) به درک جامعی دست خواهد یافت. در حالی که هیچ ارزیابی رسمی از استفاده از موسسات مالی و حرفه ها و مشاغل غیر مالی معین توسط تراسر های خارجی وجود ندارد، با اطلاعاتی که ارائه کرده است، ترکیه به تیم ارزیابی نشان داده است که نظرش مبنی بر کم بودن خطرات موجه است. هر یک از چهار آژانس اجرای قانون ترکیه، بازرسان پولشویی آموزش دیده و اختصاصی دارند. با این وجود، ترکیه به طور موثر فعالیت پولشویی را طریق تجزیه و تحلیل STR ها و سایر گزارش های ارائه شده به مرکز اطلاعات مالی ترکیه (ماساک)، و همچنین از طریق تحقیق در مورد درآمد حاصل از جرائم منشأ، شناسایی نمی کند.

برای چهار جرم منشأیی که بیشترین ریسک پولشویی را دارند، همانطور که در ارزیابی ریسک ملی ترکیه شناسایی شده است، نرخ تحقیقات مربوط به جرم منشأ پولشویی کمتر از یک تحقیق پولشویی از هر هزار تحقیقات جرائم منشأ است.

در حالی که اسنادی در رابطه با استراتژی های مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان یافته وجود دارد که به پولشویی اشاره می کنند، علاوه بر بخشنامه های سطح بالا، ترکیه فاقد سیاستی با اهداف خاص است که تحقیقات پولشویی را به عنوان استراتژی برای مبارزه با سودآوری جرم در نظر بگیرند.

ترکیه آمار دقیقی در مورد جرایم پولشویی بررسی شده ندارد و بنابراین در موقعیتی نیست که بتواند اثربخشی اقدامات خود را در برابر اشکال مختلف فعالیت پولشویی در این کشور تجزیه و تحلیل یا تعیین کند.

ترکیه چارچوب قانونی مناسبی دارد که مقامات را قادر می‌سازد عواید حاصل از جنایت را از طریق اقدامات متعددی مصادره کنند، با این حال ارقام آماری محدودی توسط ترکیه برای حمایت از استفاده مناسب از این ابزار ارائه شده است. از سوی دیگر، ترکیه پس از کودتا در سال ۲۰۱۶ به عنوان یک اقدام اضطراری احکام ریاست جمهوری را تصویب کرد، که در سال ۲۰۱۸ لغو شد. اجرای احکام ریاست جمهوری در مصادره دارایی های ۱۰ میلیارد یورویی که عمدتاً به FETÖ/PDY مربوط می‌شد بسیار مؤثر بود.

اگرچه ترکیه تعهدی در سطح بالا برای محروم کردن مجرمان از عواید ناشی از جرم دارد، اما آژانس‌های مجری قانون نتوانستند سیاست‌های روشن و جاری را در چارچوب تحقیقات خود در مورد رویه‌های مصادره توضیح دهند تا اطمینان حاصل شود که مجرمان از دستاوردهای غیرقانونی خود محروم می‌شوند.

در حالی که آمار ارائه شده نشان می‌دهد که آژانس‌های مجری قانون دارایی‌ها را مصادره می‌کنند و تا حد زیادی از اقدامات پیشگیرانه‌ای برای ایمن‌سازی دارایی‌های مرتبط با جرم منشأ استفاده می‌کنند، و مبالغ قابل توجهی از طریق احکام ریاست جمهوری مصادره شده است، شواهد محدودی برای نشان دادن اثربخشی کلی سیستم مصادره در ترکیه وجود داشت. اگرچه نمونه‌های ارائه شده نشان داد که مصادره تا حدودی پیگیری و اعمال می‌شود.

ماساک (مرکز اطلاعات مالی ترکیه) اطلاعات خوبی را ارائه کرد. با این حال، شواهد محدودی وجود داشت مبنی بر اینکه دادستان‌های عمومی از تحلیل ماساک برای گسترش تحقیقاتشان، خارج از اطلاعات ارائه شده توسط ماساک استفاده کرده‌اند.

ترکیه قوانینی را برای مقابله با تهدید جابجایی برون مرزی ارز و ابزار قابل مذاکره بی‌نام که به اشتباه اظهار شده یا اظهار نشده است، وضع کرده است. در ترکیه سالانه بیش از ۱۰۰ میلیون نفر از مرزهای این کشور تردد می‌کنند که به طور متوسط سالانه ۲۰ مورد توقیف وجه نقد انجام می‌شود. به نظر می‌رسد که این موضوع با ریسک‌هایی که با آن مواجه است تناسبی ندارد.

مقامات ممکن است درآمدهایی را که دارای ارزشی معادل پولشویی و جرایم اصلی است مصادره کنند، اما نمونه‌های محدودی در عمل وجود داشت. نتایج مصادره منعکس‌کننده انواع جرائم شناسایی شده در ارزیابی ریسک ملی است، اما نتایج از نظر ارزشی پایین هستند. به نظر می‌رسد مصادره به عنوان یک مزیت خاص برای جرایم منشأ محدود می‌شود نه بعنوان یک رویکردی که از طریق آن تحقیقات گسترده تر پولشویی برای اطمینان از حذف مزایای رفتارهای مجرمانه، انجام می‌گردد.

نتیجه فوری (اطلاعات مالی ML/TF)

ترکیه دارای یک FIU اداری به نام ماساک است که در سال ۱۹۹۷ تشکیل شد. علاوه بر STRها، ماساک درخواست‌های قضایی از دادگاه‌ها و دادستان‌های عمومی، اظهارنامه‌های نقدی و گزارش‌های افشای وجه نقد از گمرک و ارجاعات از موسسات عمومی، اشخاص حقیقی و حقوقی و FIUهای خارجی دریافت می‌کند. ماساک همچنین صلاحیت دسترسی به اطلاعات سیستم‌های پردازش داده‌های مؤسسات و سازمان‌های عمومی و مؤسسات و سازمان‌های ماهیت نهادهای عمومی را دارد که سوابق مربوط به فعالیت‌های اقتصادی، اقلام ثروت، بدهی‌های مالیاتی، اطلاعات سرشماری و غیره را نگهداری می‌کنند. ماساک ۴۳ پروتکل همکاری برای دسترسی به چنین اطلاعاتی با نهادهایی از جمله وزارت دادگستری، وزارت امور داخلی و سازمان‌های مختلف LEA امضا کرده است.

مرکز اطلاعات مالی ترکیه (ماساک) دسترسی الکترونیکی دارد و از طیف گسترده‌ای از پایگاه‌های اطلاعاتی بخش دولتی و خصوصی، از جمله دسترسی مستقیم به اطلاعات بانکی، استفاده می‌کند که آن را قادر می‌سازد محصولات جامع اطلاعات مالی را تولید کند.

مرکز اطلاعات مالی ترکیه (ماساک) از انواع ابزارها و تکنیک‌های فناوری اطلاعات برای انجام تحلیل‌های عملیاتی و استراتژیک استفاده می‌کند.

ترکیه استفاده از محصولات اطلاعاتی مالی مرکز اطلاعات مالی ترکیه (ماساک) را برای حمایت از تحقیقات و پیگردهای قانونی جرایم منشا پولشویی و تامین مالی تروریسم نشان داده است. میزان استفاده از اطلاعات مالی به طور معمول در پرونده‌های پولشویی موجود یا ایجاد شواهد در همه سازمان‌های مجری قانون نشان داده نشده است.

پرونده‌های تکمیل شده تجزیه و تحلیل و ارزیابی مرکز اطلاعات مالی ترکیه (ماساک) برای سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۷ مربوط به تروریسم، از جمله تامین مالی تروریسم، بیش از ۹۷ درصد از نتایج را تشکیل می‌دهد، در حالی که گزارش تراکنش‌های مشکوک مربوط به تروریسم و تامین مالی تروریسم که از نهادهای گزارش دهنده دریافت شده، در مدت مشابه کمتر از ۲۵ درصد می‌باشد.

از زمان کودتای ژوئیه ۲۰۱۶، تعداد درخواست‌های قضایی به مرکز اطلاعات مالی ترکیه (ماساک) (از دادرها و دادگاه‌ها) به صورت تصاعدی در ارتباط با FETÖ/PDY افزایش یافته است که منجر به افزایش چند برابری حجم کاری ماساک شد.

مرکز اطلاعات مالی ترکیه (ماساک) به دلیل افزایش تعداد STRهای دریافتی و درخواست‌های قضایی از آن واحد جهت ارائه اطلاعات، به ویژه در حوزه تروریسم و تامین مالی تروریسم، نتوانسته است به درخواست‌های تحلیلی که به آن‌ها واگذار شده بود، پاسخ دهد.

بایگانی گزارش تراکنش های مشکوک

توسط موسسات و مشاغل غیرمالی بسیار کم است. این مانع از جریان اطلاعات به مرکز اطلاعات مالی ترکیه (ماساک) می شود.

نتیجه فوری (تحقیقات و پیگرد قانونی ML)

در ترکیه، انجام تحقیقات یا امکان انجام تحقیقات برای تصمیم گیری در مورد مناسب بودن تشکیل پرونده عمومی، بر عهده دادستان عمومی است. در حالی که LEA ها توانایی پیگیری شکایات عمومی را دارند، قدرت تحقیق در اختیار دادستان عمومی است و به دستور او انجام می شود.

دادستان عمومی دارای ماساک، واحدهای اطلاعاتی، مراجع نظارتی، اشخاص حقیقی و حقوقی علاوه بر LEA ها برای کمک به تحقیق و تعقیب جرایم ML است. پلیس ملی ترکیه (TNP)، فرماندهی کل ژاندارمری و گارد ساحلی، علاوه بر اجرای گمرک که برخی از مسئولیت ها را در رسیدگی به جرائم ML بر عهده دارند، LEA هایی هستند که در بررسی جرایم ML در ترکیه دخیل هستند.

پلیس ملی ترکیه (TNP)

TNP بیش از ۳۱۰۰۰۰ افسر پلیس دارد و واحدهای تخصصی اختصاص داده است، از جمله واحد مبارزه با مواد مخدر، واحد مبارزه با جرایم سایبری و واحد مبارزه با قاچاق و جرایم سازمان یافته (به نام KOM) که هر یک در تحقیقات ML مشغول هستند.

فرماندهی کل ژاندارمری

فرماندهی کل ژاندارمری دارای ۱۳۰۰۰۰ افسر پلیس است و مسئول پلیس مناطق روستایی ترکیه است. فرماندهی کل ژاندارمری نیز دارای یگان های تخصصی مشابه با ساختار TNP است.

گارد ساحلی

گارد ساحلی دارای ۶۱۰۰ کارمند است که ۲۲۰۰ نفر از آنها مسئولیت های اجرایی دارند. ۲۰ کارمند در آنکارا مسئولیت های نیمه وقت ML دارند. گارد ساحلی همچنین در تحقیقات مربوط به ML در درجه اول در ارتباط با مسئولیت های آنها در مورد قاچاق مهاجر، قاچاق انسان و/یا قاچاق سوخت است. برای موارد بزرگ، گارد ساحلی با سایر واحدهای تخصصی هماهنگ می شود.

اجرای گمرک

اجرای گمرک در رابطه با فعالیت های قاچاق در ۳۰ گذرگاه زمینی، ۶۳ فرودگاه و ۱۰۱ بندر دریایی ترکیه مسئولیت دارد. گمرک دارای ۶۰۰۰ مامور صلاحیت کشف کالاهای غیرمجاز یا مشکوک است. اجرای گمرک واحد تخصصی ML ندارد اما پرونده ها را به ماساک ارجاع می دهد و طبق دستور دادستان با عملیات مشترک با TNP، فرماندهی کل ژاندارمری و گارد ساحلی درگیر است. مجری گمرک دارای ۵۰۰ افسر است که در تحقیقات ML آموزش دیده اند.

نتیجه (مصادره)

مصادره عواید، ابزار و اموال معادل ارزش به عنوان یک هدف سیاست ترکیه دارای چارچوب قانونی مناسبی است که مقامات را قادر می سازد عواید حاصل از جنایت را از طریق تعدادی اقدامات مصادره و بازبایی کنند. وزیر خزانه داری و دارایی صلاحیت تعلیق تراکنش های مالی را برای انجام تحلیل های بیشتر دارد و دادستان عمومی مناسب ترین مسیر را برای هر پرونده انتخاب می کند. این ابزارها شامل مصادره کیفری تحت TCL، علاوه بر جریمه های اداری و استرداد قانونی به قربانیان است. اموالی به ارزش معادل در صورت شناسایی توسط دادگاه ممکن است مصادره شود. در مواردی که مظنون یا محکوم علیه فوت کرده باشد، در صورت تخفیف عمل یا مجازات یا در صورت پیش پرداخت، مقررات مصادره تأثیری ندارد. ارقام آماری محدودی توسط ترکیه برای حمایت از استفاده خوب از این ابزارها برای مصادره عواید ناشی از جرم و ابزار ارائه شده است. علاوه بر این چارچوب قانونی، ترکیه در سال ۲۰۱۶ پس از کودتا برای مقابله با این موضوع خاص، وضعیت اضطراری و PD را وضع کرد. وضعیت اضطراری در سال ۲۰۱۸ لغو شد. اجرای PD در مصادره دارایی های ۱۰ میلیارد یورویی که عمدتاً مربوط به FETÖ/PDY بود بسیار مؤثر بود. ترکیه دو بخشنامه ارائه کرد که جزئیات حمایت های سطح بالا را برای به حداکثر رساندن تلاش ها برای مبارزه با ML/TF ارائه کرد، یکی در سال ۲۰۰۹ توسط اداره کل امنیت وزارت کشور و دیگری در سال ۲۰۱۵ توسط اداره کل امور جنایی وزارت دادگستری صادر شد. این اسناد نشان دهنده حمایت سطح بالایی از استفاده از اقدامات توقیف و مصادره به منظور محروم کردن مجرم از عواید ناشی از جرم است. با این حال، این اسناد اهداف خاصی را مشخص نکردند یا اهدافی را پیشنهاد کردند. علاوه بر این، پذیرش کامل این اسناد در تحقیقات در طول بازدید در محل نشان داده نشد تا نشان دهد که چگونه مصادره به عنوان یک هدف سیاستی دنبال می شود.

دادستان های عمومی هیچ هدف سیاست محلی یا طرح های تحقیقاتی خاصی در رابطه با مصادره ML/TF ارائه نکردند، به جز نامه های TNP و ژاندارمری و دستوراتی که از افسران خواسته می شد تا قوانین ML/TF را در نظر بگیرند، بدون هیچ طرح تحقیقاتی خاصی در پرونده های ارائه شده. LEA روشن بود که مسئولیت آنها فقط پاسخگویی به درخواست های دادستان های عمومی است که مسیر تحقیقات و استراتژی بازبایی را تعیین می کنند. اگرچه ترکیه مواردی را ارائه کرده است که در آن توقیف و مصادره اعمال می شود، اما نمی توان آمار و موارد جامعی را ارائه کرد که نشان دهد این ابزارها به طور معمول در سراسر سیستم عدالت کیفری اجرا می شوند. ارقام آماری ارائه شده توسط ترکیه نشان دهنده استفاده کم از مصادره در نتیجه جرایم ML است. ترکیه تعریف گسترده ای از وجوه نقد و اسناد قابل مذاکره با حامل دارد و دارای رژیم اعلام و افشا است. ارز ترکیه بالاتر از TRY ۲۵۰۰۰ (۳۸۰۰ یورو) و ارز خارجی بالای ۱۰۰۰۰ یورو منوط به اظهار است. علاوه بر این، مسافران موظفند در صورت درخواست گمرک، ارزش پول ترکیه، ارز خارجی یا اسناد قابل معامله حامل را هنگام ورود یا خروج اظهار کنند.

پولشویی

تهدیدات کلیدی پولشویی که عواید قابل توجهی را به همراه دارد، شامل قاچاق مواد مخدر، قاچاق مهاجر، قاچاق انسان و قاچاق سوخت است. در سال ۲۰۱۶، ۶۸ درصد از کل جرایم قاچاق که برای آنها محکومیت صادر شده است، مستقیماً با قاچاق مواد مخدر مرتبط بوده است. فعالیت‌های تجاری که بیشترین خطرات ML/TF را به همراه دارند، مربوط به فعالیت‌های بانکی، خدمات انتقال پول و ارزش، از جمله صرافی‌های غیرقانونی، املاک و مستغلات و فروشندگان فلزات و سنگ‌های گرانبها هستند.

جرایمی که تهدید پولشویی بیشتری را در ارزیابی ریسک ملی دارد شامل قاچاق مواد مخدر، قاچاق مهاجر، قاچاق انسان و قاچاق سوخت است. جرایمی که دارای سطح تهدید متوسط هستند شامل تقلب تشدید شده، قاچاق تنباکو، محصولات تنباکو و الکل؛ شرط بندی غیرقانونی آنلاین و فساد می باشد.

تامین مالی تروریسم: ترکیه به دلیل موقعیت جغرافیایی خود در حال حاضر در معرض تهدیدات مهم تروریسم و TF قرار دارد و هدف بسیاری از سازمان‌های تروریستی داخلی و بین‌المللی قرار گرفته است. تامین مالی اشاعه سلاح‌های کشتار جمعی: ترکیه با جمهوری اسلامی ایران هم‌مرز است و یک شریک تجاری سنتی با جمهوری اسلامی ایران است که مشمول تحریم‌های سازمان ملل در رابطه با برنامه تسلیحات کشتار جمعی ایران است. اجرای اقدامات برای جلوگیری و کشف این معاملات، و همچنین اثربخشی تلاش‌های ترکیه برای مسدود کردن یا توقیف دارایی‌های مرتبط، حوزه‌های اصلی تمرکز بود.

قاچاق مواد مخدر: ترکیه با موقعیت جغرافیایی خود در امتداد مسیر بالکان، خود را هم‌هدف و هم‌مسیر ترانزیتی برای قاچاق مواد مخدر می‌داند. ارزیابان بر میزان موفقیت آمیز بودن تحقیقات، پیگرد قانونی و مصادره شویی عواید ناشی از جرایم مواد مخدر تمرکز کردند.

قاچاق سوخت: میزان موفقیت آمیز بودن تحقیق، تعقیب و مصادره پولشویی عواید حاصل از قاچاق سوخت و اینکه همکاری بین سازمانی در عمل برای مبارزه با این فعالیت‌های غیرقانونی موثر عمل می‌کند، حوزه‌های کلیدی مورد توجه ارزیابان بود.

قاچاق مهاجر و قاچاق انسان: از سال ۲۰۱۳، STR های مرتبط با قاچاق مهاجر و قاچاق انسان به طور قابل توجهی از یک STR در سال ۲۰۱۳ به ۶۵۳ STR در سال ۲۰۱۷ افزایش یافته است. تقلب و فساد: کلاهبرداری طیف وسیعی از فعالیت‌های غیرقانونی را در بر می‌گیرد. تیم ارزیابی چگونگی اولویت بندی تقلب و فساد توسط دادستان‌ها و مجریان قانون و همچنین اثربخشی سایر اقدامات موجود برای کاهش این خطرات را بررسی کرد.

قمار و شرط بندی غیرقانونی: قمار و شرط بندی غیرقانونی یک تهدید کلیدی است که توسط مقامات شناسایی شده است. ارزیاب‌ها بر میزانی تمرکز کردند که چنین اقداماتی توسط مقامات، از جمله بستن سایت‌های بازی غیرقانونی و عملیات آنلاین، نتایج مؤثری برای مقابله با این خطرات ایجاد می‌کنند.

استفاده از املاک و مستغلات: در سند ملی

ریسک، بخش املاک و مستغلات به عنوان پرخطر رتبه بندی می شود. حوزه های کلیدی مورد توجه این بخش عبارتند از: میزان اجرای اقدامات پیشگیرانه از قبیل تعهدات بایگانی CDD و STR. وجود سایر کنترل ها یا مکانیسم هایی که خطرات را کاهش می دهد. و اثربخشی چارچوب نظارتی برای این بخش.

فلزات و سنگ های گرانبها: سند ملی ریسک بخش فلزات و سنگ های گرانبها را به دلیل از جمله حجم بخش، حجم معاملات و مقدار بالای پول نقد استفاده شده، پرخطر ارزیابی می کند. ارزیابان درک ریسک ML/TF از بخش و سرپرستان آن را بررسی کردند. کفایت منابع نظارتی تخصیص یافته برای رسیدگی به ریسک های شناسایی شده؛ اثربخشی اقدامات اجرایی؛ و اجرای تعهدات AML/CFT توسط این بخش.

بخش بانکی: مقامات بر این باورند که قرار گرفتن محصولات و خدمات بخش بانکی در معرض خطرات ML/TF به تدریج در حال افزایش است. میزان اجرای اقدامات AML/CFT توسط بخش و اثربخشی چارچوب نظارتی، از جمله راهنمایی و بازخورد، از دیگر زمینه های مورد توجه بود.

مقامات ترکیه درک کلی از خطر ML دارند.

جرایمی که تهدید ML در سند ملی ریسک است، قاچاق مواد مخدر، قاچاق مهاجر، قاچاق انسان و قاچاق سوخت است. جرم سطح تهدید متوسط شامل کلاهبرداری تشدید شده است. قاچاق تنباکو، محصولات تنباکو و الکل؛ شرط بندی آنلاین غیرقانونی و فساد.

شرط بندی غیرقانونی جرمی است که درآمدزایی بالایی دارد و بخش بانکی در بحث با تیم ارزیابی به طور گسترده ای آن را یک خطر می داند.

جرائم سایبری در نظر گرفته شده است. این شکل از جرم و جنایت در اکثر موارد کلاهبرداری برجسته است و اهمیت روزافزون آن به رسمیت شناخته شده است.

بخش های پرخطر عبارتند از: بخش بانکداری، صرافی ها، بخش DPMS و بخش املاک و مستغلات. تیم ارزیابی موافق است که این بخش ها در معرض خطر هستند.

بانکداری کارگزاری توسط بانک های ترکیه تا حدی محدود می شود که مبادلات یورو و دلار، عمده ترین ارزهای خارجی مورد استفاده هستند و بنابراین، بانک های کارگزار اروپایی و آمریکایی اکثریت قریب به اتفاق این روابط بانکی را تشکیل می دهند. مقامات نشان دادند که بانک ها با بانک های کشورهای دیگری که آنها را پرخطر می دانند، روابط کارگزاری برقرار نکرده اند.

اقتصاد سایه حدود ۲۶ تا ۲۸ درصد اقتصاد را شامل می شود (که عمدتاً به صورت فرار مالیاتی و تقلب در تأمین اجتماعی ظاهر می شود). این اقتصاد سایه شامل پرداخت برای نیروی کار و همچنین مبادلات کالاهایی است که گاهی از کشورهای دیگر قاچاق می شود. پول نقد همچنین با پولشویی درآمدهای قاچاق مواد مخدر، کلاهبرداری، شرط بندی غیرقانونی و فساد مرتبط است. استفاده از پول نقد هم در اقتصاد سایه و هم بدون

آن مهم است. مقامات مرتباً اطلاعاتی را از بانک‌ها دریافت می‌کنند که معمولاً استفاده از پول نقد انبوه را به عنوان پرچم قرمز برای فعالیت مشکوک بررسی می‌کنند.

تامین مالی تروریسم

مقامات تهدیدات تروریسم را از دو منظر، یعنی تهدیدات ملی (که مستقیماً ترکیه را هدف قرار می‌دهند) و تهدیدات بین‌المللی (که به طور غیرمستقیم ترکیه را هدف قرار می‌دهند) در نظر گرفته‌اند. خطرات اصلی TF عبارتند از FETÖ/PDY، PKK/KCK/PYD-YPG، داعش (DAESH) و DHKP-C. فعالیت‌های تامین مالی در سه گروه طبقه‌بندی می‌شوند: تامین مالی غیرقانونی، تامین مالی از طریق فعالیت‌هایی که مشروع به نظر می‌رسند (که شامل NPOها نیز می‌شود) و تامین مالی از طریق حمایت خارجی یا بین‌المللی.

با توجه به PKK/KCK و PYD-YPG، قاچاق و فعالیت‌های غیرقانونی در و/یا نزدیک مرز منبع مهم درآمد هستند. تا حد زیادی، قاچاق مواد مخدر مهم‌ترین فعالیت مالی برای این گروه‌ها است و قاچاق سوخت و اسلحه به ترتیب در رتبه‌های بعدی بیشترین کالاهای قاچاق قرار دارند. به طور جداگانه، قاچاقچیان ملزم به پرداخت مالیات یا عوارض برای جابجایی محصولات غیرقانونی خود شده‌اند. علاوه بر این، PKK/KCK کنترل بخش قابل توجهی از بازار قاچاق مواد مخدر اروپا را در اختیار دارد و به منابع قابل توجهی در خارج از ترکیه دسترسی دارد. این کشور همچنین در تلاش‌های خود برای جمع‌آوری کمک‌های مالی ترکیه را دور می‌زند. انتقال پول به ترکیه توسط این سازمان از طریق پیک‌های نقدی، شبکه‌های حواله، صرافی‌های غیرقانونی، موسسات پرداخت، شرکت‌های پیشرو و NPO انجام شده است.

در حالی که مقامات معتقدند القاعده در داخل ترکیه فعالیت نمی‌کند، با این وجود به عنوان یک تهدید به حساب می‌آید، به ویژه به دلیل ارتباط آن با شاخه‌های فعال در مناطق درگیری در همسایگی ترکیه

موارد مرتبط با ایران

وزارت امور خارجه پاسخ ها را به تامین مالی گسترش سلاح های هسته ای (PF) ۲۷ و تحریم های مالی هدفمند (TFS) ۲۸ در رابطه با ایران و کره شمالی هماهنگ می کند. فعالیت وزارت امور خارجه موثر است اما جامع نیست. جلساتی با نمایندگان وزارتخانه های مختلف (که برخی از مقامات عملیاتی در آن حضور دارند) و چند نهاد بخش خصوصی در مورد تحریم های مرتبط با ایران برگزار شده است. هماهنگی در رابطه با کره شمالی از طریق مکاتبه انجام شده است. هیچ شهروند کره شمالی در ترکیه وجود ندارد و هیچ درخواستی برای مجوز صادرات انجام نشده است. وزارت امور خارجه زمانی با وزارت بازرگانی در ارتباط با یک شرکت ترکیه ای که کارمندانی از کره شمالی استخدام می کرد، درگیر شد، و در نهایت هیچ ارتباطی با فعالیت تامین مالی گسترش سلاح های هسته ای تایید نشد. این مورد نشان می دهد که مکانیسم هایی وجود دارد که می تواند برای تامین مالی گسترش سلاح های هسته ای استفاده شود. به طور کلی، یک رویکرد فعال تر و پیوسته تر، اطلاعات و به اشتراک گذاری اطلاعات در تامین مالی گسترش سلاح های هسته ای مورد نیاز است.

وضعیت کنونی کشور ترکیه در فاتف و عواملی که منجر به قرار گرفتن ترکیه در لیست خاکستری گردید^{۲۹}

ترکیه هنوز در اجرای ساز و کارهای موثر در مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم کوتاهی می کند، اگرچه از زمانی که توسط گروه ویژه اقدام مالی (فاتف)، ناظر جهانی پولشویی و تامین مالی تروریسم در فهرست خاکستری قرار گرفت، پیشرفت هایی داشته است.

بر اساس گزارشی که فاتف در ژوئیه ۲۰۲۳ منتشر کرد، ترکیه همچنان در اجرای توصیه های فاتف دارای نقص های استراتژیک است. این گزارش از ترکیه خواسته است تا تحقیقات و پیگردهای پیچیده تری را در مورد پولشویی انجام دهد و تحقیقات مالی بیشتری را در پرونده های تروریسم انجام دهد. علاوه بر این، به این کشور توصیه شد که تحقیقات و پیگرد قانونی مربوط به گروه های تروریستی تعیین شده توسط سازمان ملل را در اولویت قرار دهد.

برای رفع این کمبودها و بهبود رژیم ضد پولشویی/مبارزه با تامین مالی تروریسم (AML/CFT)، ترکیه باید اقدامات بیشتری را برای تقویت چارچوب نظارتی مالی خود، تقویت تلاش های اجرای قانون و همکاری بین المللی برای جلوگیری از فعالیت های پولشویی و تامین مالی تروریسم انجام دهد.

²⁷ Proliferation Financing

²⁸ Targeted Financial Sanctions

²⁹ <https://nordicmonitor.com/2023/08/turkey-continues-to-remain-on-the-fatfs-grey-list-for-money-laundering-and-terrorism-financing/>

سوء استفاده گسترده از سیستم مالی ترکیه توسط عناصر مختلف جنایتکار، مانند گروه های مافیایی، قاچاقچیان مواد مخدر، سندیکاهای جرایم سازمان یافته و سازمان های تروریستی، در دهه گذشته به وضوح به دلیل فضای سیاسی سهل گیر ایجاد شده توسط دولت رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور این کشور رخ داده است. در نتیجه این مسائل، ترکیه در زمره کشورهای قرار گرفت که در اکتبر ۲۰۲۱ تحت نظارت های بیشتری قرار گرفتند و در اکتبر ۲۰۲۱ از آن به عنوان «فهرست خاکستری» یاد شد.

از آن زمان، ترکیه برنامه اقدامی را برای پایان دادن به نظارت تقویت شده به فاتف ارائه کرده است که پیامدهای منفی برای وضعیت مالی و اقتصادی ترکیه داشته است. افزایش حق بیمه در وام گیری نشان می دهد که وام دهندگان بین المللی خطرات بیشتری را در ارتباط با وام دادن به ترکیه درک می کنند و این امر وام گرفتن برای این کشور گران تر می شود. علاوه بر این، قرار گرفتن در لیست خاکستری، جذب سرمایه گذاری خارجی را برای دولت ترکیه چالش برانگیز کرده است، به ویژه در زمانی که این کشور در حال حاضر با مشکلات مالی و چالش های اقتصادی مواجه است.

در حالی که اقدامات ترکیه ممکن است آنطور که فاتف انتظار می رود، پرنرژدی نبوده باشد، به نظر می رسد که تعیین فهرست خاکستری حداقل انگیزه این کشور را به انجام برخی اقدامات برای کاهش آسیب های ناشی از قرار گرفتن در این فهرست داشته است. برای ترکیه همچنان حیاتی است که به تلاش های مجدانه برای رفع کامل کمبودهای شناسایی شده AML/CFT برای بهبود وضعیت مالی و اقتصادی خود و جلب اعتماد جامعه بین المللی ادامه دهد.

با این حال، با توجه به تلنگرها و عقب نشینی های مکرر دولت که در واقع می تواند مانع پیشرفت و ایجاد ابهام در رژیم AML/CFT شود، ممکن است یک هدف دست نیافتنی برای ترکیه باشد. چنین اقداماتی مطمئناً اعتماد نهادهای بین المللی مانند فاتف و بازارهای مالی را از بین می برد و بازیابی جایگاه خود و جذب سرمایه گذاری خارجی را برای ترکیه دشوارتر می کند.

اگرچه فاتف از برخی گام های مثبت دولت اردوغان برای رفع کاستی ها در پایداری استقبال کرد، با این وجود به این نتیجه رسید که این کشور هنوز راه هایی برای پیروی ترکیه با توصیه های فاتف دارد. هشدار فاتف مبنی بر اینکه تمام مهلت های این کشور اکنون به پایان رسیده است به این معنی است که ترکیه به چارچوب های زمانی تعیین شده توسط فاتف برای ایجاد بهبودهای لازم در رژیم مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم عمل نکرده است.

یکی از مشکلات اصلی در رسیدگی به تامین مالی تروریسم در ترکیه ناشی از سوء استفاده از موقعیت سازمان های غیردولتی برای انتقال پول به گروه های تروریستی، به ویژه در مناطق درگیری مانند سوریه و عراق می باشد، که هر دو با ترکیه همسایه است. بازیگران اصلی در این زمینه انجمن هایی هستند که ۹۵ درصد از تمام

نهادهای غیردولتی را در مقابل بنیادها نمایندگی می کنند که به شدت در ترکیه تنظیم می شوند و برای تأسیس آنها نیاز به تأیید دادگاه دارند.

در دهه گذشته، دهها انجمن، برخی از وابستگان ترکیه به سازمانهای غیردولتی خارجی، توانستهاند کمکهای مالی غیرقانونی به گروههای جهادی ارائه کنند و به آنها کمک کنند تا عملیات خود را ادامه دهند. دولت اردوغان تا حد زیادی چشم خود را بر روی چنین فعالیتهایی بسته است و در برخی موارد آژانس اطلاعاتی ترکیه MIT، مستقیماً در تأمین مالی و ارائه پشتیبانی تسلیحاتی و لجستیکی به این گروهها برای پیشبرد اهداف سیاسی دولت در سوریه، مانند برکناری رئیس جمهور بشار اسد و جایگزینی آن با رژیم اخوان المسلمین، مشارکت داشته است.

دولت اردوغان همچنین در مورد سوء استفاده از تدابیر و مکانیسمهایی که برای مبارزه با تأمین مالی تروریسم توسط سازمانهای غیردولتی برای اهداف سیاسی مطرح می شود، بدنام است. در سالهای اخیر بسیاری از دولتهای خارجی، سازمانهای بیندولتی و گروههای حقوق بشر غیردولتی نسبت به سوء استفاده از اقدامات مبارزه با پولشویی و مقابله با پولشویی برای سرکوب مخالفان، خاموش کردن مخالفان و مجازات گروههای قانونی منتقد سیاستهای دولت ابراز نگرانی کردهاند.

ترکیه آشکارا از مقررات AML/CFT و سیستم عدالت کیفری برای هدف قرار دادن مخالفان سیاسی سوء استفاده کرد و یکپارچگی این اقدامات را تضعیف کرد و اعتماد به سیستم قضایی را از بین برد. در نتیجه اقدامات دولت اردوغان تأثیری وحشتناک بر جامعه مدنی داشت، آزادی بیان را مختل کرد و اصول دموکراتیک را تهدید کرد.

سیاسی شدن نهادهای مسئول مبارزه با جرایم مالی، مانند هیئت رسیدگی به جرائم مالی (مساک)، نهادی که با فاتف هماهنگی می کند، همچنان یک نگرانی جدی است زیرا استقلال و کارایی این نهادها را تضعیف می کند. وقتی چنین نهادهایی به ابزاری در دست دولت اردوغان تبدیل می شوند، در معرض بهره برداری برای مقاصد سیاسی قرار می گیرند، چیزی که در دهه گذشته در ترکیه وجود داشته است.

برکناری روسای ارشد پلیس و مدیران ارشد وزارت کشور و به دنبال آن سیاسی شدن مساک، پرسشهایی را در مورد بی طرفی و اعتبار اقدامات مساک ایجاد می کند. امروزه از آن برای تولید گزارشهایی استفاده می شود که برای هدف قرار دادن تاجران قانونی، روزنامه نگاران و فعالان حقوق بشر تحت پوشش مبارزه با تروریسم مورد استفاده قرار می گیرند که تهدیدی جدی برای حاکمیت قانون و حقوق اساسی بشر در ترکیه است.

اقدامات دولت اردوغان در سال ۲۰۲۱، زمانی که دارایی های افراد متعدد، از جمله روزنامه نگاران، به دلیل اتهامات تأمین مالی تروریسم بدون شواهد مشخص صادره شد، نگرانی های جدی در مورد سوء استفاده از قوانین ضد تروریسم و پیامدهای آن بر آزادی بیان و حقوق بشر در ترکیه ایجاد کرد.

استفاده از قوانین ضد تروریسم به عنوان ابزاری برای سرکوب آزادی بیان، آزادی مطبوعات و آزادی تجمع، یک رویه نگران‌کننده است که بر جامعه مدنی، آزادی رسانه‌ها و انتقاد مشروع از دولت در ترکیه تأثیر منفی گذاشته است.

افزودن اسامی افراد تحت تحریم سازمان ملل به این فهرست برای ایجاد این تصور که روزنامه نگاران و منتقدان دولت نیز با تروریسم مرتبط هستند، تردیدهای بیشتری را در مورد عادلانه بودن و عینی بودن اقدامات دولت اردوغان ایجاد کرد.

فاتف استدلال‌های دولت ترکیه را نپذیرفت و در عوض بارها در گزارش‌های ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳ خود تأکید کرد که ترکیه باید تحقیقات در مورد افراد و نهادهای تعیین شده توسط سازمان ملل را که به دلیل تأمین مالی تروریسم تحریم شده‌اند، در اولویت قرار دهد.

به گفته فاتف، سازمان‌های غیردولتی در ترکیه همچنان در مقابله با تأمین مالی تروریسم مشکل دارند و توصیه‌هایی برای رفع کاستی‌ها در این زمینه ارائه کردند. آخرین گزارش درباره ترکیه می‌گوید که ترکیه اصلاحاتی را در قوانین ترکیه وضع کرده و مقرراتی را صادر کرده است که به وزارت کشور اجازه می‌دهد انجمن‌ها را در دسته‌های مختلف خطر در سوء استفاده احتمالی از بودجه برای تأمین مالی تروریسم دسته‌بندی کند.

وزارت کشور بین سال‌های ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۲، ۱۱۵ انجمن را در رده‌های ریسک و ۱۰۱۱ انجمن را در رده‌های ریسک متوسط قرار داد تا ضوابط فاتف را برآورده کند و بر روی آنها حسابرسی انجام داد. در نتیجه فاتف اعلام کرد که ترکیه در رسیدگی به انطباق فنی در مورد این نقص پیشرفت داشته است و تا حد زیادی از آن پیروی می‌کند، اگرچه باید دید که چگونه این امر در اجرا منعکس می‌شود.

همچنین قابل توجه است که دولت اردوغان علیرغم وجود آشکار پرچم‌های قرمز در این مورد، یک بنیاد را در این زمینه حسابرسی نکرده است. این بدان معناست که برای بنیاد حقوق و آزادی‌های بشر و امداد بشردوستانه (İnsan Hak ve Hürriyetleri ve İnsani Yardım Vakfı یا IHH)، نهادی که با اطلاعات ترکیه در حمایت از کمپین جهانی جهادی کار می‌کند، هیچ گونه نظارت و حسابرسی صورت نگرفته است. IHH که با بسیاری از گروه‌های جهادی خشن از جمله دولت اسلامی در عراق و سوریه (داعش) و القاعده همکاری کرده است، مهمترین گروه خیریه در ترکیه برای ارائه تدارکات به گروه‌های داخل و خارج از کشور تحت پوشش کمک‌های بشردوستانه است.

علیرغم توصیه‌های فاتف، ترکیه هنوز انطباق لازم را در رسیدگی به نقص‌های سوء استفاده از دارایی‌های مجازی (VA) و ارائه دهندگان خدمات دارایی مجازی (VASP) رعایت نکرده است. هم گروه‌های تروریستی و هم سندیکاهای جرایم سازمان‌یافته به استفاده از دارایی‌های مجازی مانند ارزهای دیجیتال در ترکیه برای

انتقال وجوه متکی هستند، زیرا هیچ الزامی برای مجوز یا ثبت VASP در این کشور وجود ندارد. در نتیجه، اشخاص حقیقی یا حقوقی می توانند فعالیت های VASP را بدون برافراشتن پرچم قرمز انجام دهند. فاتف هشدار داد که عدم وجود الزامی برای مجوز یا ثبت VASP ها ممکن است توانایی مقامات ترکیه را برای جلوگیری از جرم، شناسایی افراد یا نهادهای دخیل در عملیات پولشویی و تامین مالی تروریسم و اعمال تحریم های مناسب محدود کند.

این امر به ویژه در مورد کازینوهای مجازی و سایت های شرط بندی که توسط گروه های مافیایی در ترکیه اداره می شوند و بسیاری از آنها از پوشش سیاسی برخوردار هستند، بسیار مهم است. اگرچه کازینو در ترکیه توسط قانون ممنوع است، سندیکای جرایم سازمان یافته از سایت های کازینوی مجازی و شرط بندی برای کسب درآمد غیرقانونی و پولشویی استفاده می کنند. برخی از این عملیات از طریق جمهوری ترک قبرس شمالی (KKTC)، یک نهاد جدایی که فقط توسط ترکیه به رسمیت شناخته می شود، انجام می شود.

انطباق فنی با معیارهای فاتف ضروری است، اما تنها بخشی از معادله است. اثربخشی واقعی تلاش های مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم، در اجرای این اقدامات و تعهد دولت به اجرای مجددانه رویه ها، نهفته است. سابقه گذشته ترکیه در مبارزه با پولشویی و فعالیت های تامین مالی تروریسم عامل مهمی است که باید مورد توجه قرار گیرد. سابقه اقدام ناکافی یا تضعیف مقامات ذیصلاح می تواند تردیدهایی را در مورد تعهد واقعی دولت برای مبارزه با جرایم مالی ایجاد کند.

نمای انجام کار بدون تلاش واقعی و مستمر می تواند مانع پیشرفت شود و منجر به عدم اقدام مشخص در این زمینه شود. برای موثر بودن اقدامات مبارزه با پولشویی و مقابله با پولشویی، باید این اقدامات به طور مداوم، شفاف و بدون دخالت سیاسی اعمال شوند.

اگرچه توانمندسازی مقامات ذیصلاح و سازمان های مجری قانون در مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم بسیار مهم است، اما تثبیت قدرت در دست رئیس جمهور اردوغان، استقلال مجری قانون و قوه قضائیه را تضعیف کرده و منجر به ایجاد چالش های جدی برای استقلال عمل شده است.

نهادهای مجری قانون و نهاد قضایی در ترکیه به سیگنال های سیاسی از سوی دولت وابسته هستند و توانایی عمل بی طرفانه و بدون تعصب را ندارند. در نتیجه، هرگونه اقدام برای مبارزه با جرایم مالی، از جمله پولشویی و تامین مالی تروریسم، تحت تأثیر ملاحظات سیاسی قرار می گیرد نه اینکه صرفاً مبتنی بر شواهد و قوانین باشند.

به همین دلیل است که اثربخشی تلاش های AML/CFT در ترکیه با مانع مواجه شده است و منجر به اجرای انتخابی یا عدم اقدام علیه برخی افراد یا نهادهای دخیل در جرایم مالی می باشد.

از لحاظ تئوری، با حمایت از حاکمیت قانون، ترویج شفافیت و نشان دادن تعهد واقعی به مبارزه با جرایم مالی، ترکیه می تواند در جهت تقویت رژیم مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم کار کند و به طور موثر در

تلاش‌های جهانی برای مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم مشارکت کند. با این حال، دولت اردوغان هیچ علاقه واقعی به احیای حاکمیت قانون، احترام به حقوق و آزادی‌ها یا سرکوب واقعی شرکت‌های مجرم ندارد.

تصمیم فاتف برای نگه داشتن ترکیه در لیست خاکستری علیرغم اشاره به پیشرفت مثبت در مورد اکثر معیارهای انطباق فنی، نشان دهنده اهمیت دیدن اقدام واقعی و تعهد واقعی ترکیه در اجرای موثر اقدامات AML/CFT در محل است.

انطباق فنی به تنهایی کافی نیست. اجرای مؤثر این اقدامات است که واقعاً در مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم اهمیت دارد. تصمیم فاتف برای نگه داشتن ترکیه در لیست خاکستری نشان دهنده نیاز این کشور برای نشان دادن تلاش‌های ملموس و پایدار در رفع نواقص شناسایی شده و اقدام واقعی برای مبارزه با جرایم مالی است.

به عبارت دیگر، فاتف ترکیه را در «اتاق انتظار» نگه می‌دارد و می‌گوید که ضروری است ترکیه نشان دهد که تلاش‌هایش سطحی یا صرفاً روی کاغذ نیست، بلکه با اقدامات ملموس و تعهد بلندمدت به مبارزه موثر با جرایم مالی و تقویت یکپارچگی مالی‌اش پشتیبانی می‌شود.

خلاصه گزارش گروه ویژه اقدام مالی ۳۰ در مهر ماه ۱۴۰۱ (اکتبر ۲۰۲۲)

در اکتبر سال ۲۰۲۱، ترکیه تعهد سیاسی سطح بالا برای همکاری با گروه ویژه اقدام مالی و بمنظور تقویت کارآمدی نظام مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم ۳۱، گزارش‌هایی ارائه کرده است. از آن زمان این کشور اقدامات زیادی در جهت بهبود نظام مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم خود، از قبیل افزایش منابع انسانی در واحد اطلاعات مالی برای انجام تحلیل و بررسی و پیگیری تعداد زیادی از مضمولین وطنی قطعنامه ۱۳۷۳ شورای امنیت سازمان ملل متحد مطابق با پروفایل ریسک خود انجام داده است. ترکیه باید بندهای برنامه اقدام خود را با اقداماتی از قبیل افزایش تعداد بازرسی در محل توسط ناظران در تمامی بخش‌ها، انجام تحقیقات و پیگردهای قضایی در پرونده‌های پولشویی، انجام تحقیقات مالی بیشتر در پرونده‌های مرتبط با تروریسم، اجرای کامل رویکرد مبتنی بر ریسک برای نظارت بر سازمان‌های غیرانتفاعی بمنظور جلوگیری از سوء استفاده از آنها برای تامین مالی تروریسم، تکمیل نماید.

ترکیه از زمان آخرین ارزیابی پیشرفت قابل توجهی در تقویت چارچوب مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم داشته است. قانون شماره (۶۴۱۵ جلوه‌گیری از تامین مالی تروریسم) در سال ۲۰۱۳ لازم‌الاجرا شد. تعدادی مقررات برای تقویت اقدامات پیشگیرانه معرفی یا اصلاح شد. همچنین ماساک بیانیه‌های عمومی برای

³⁰ - FINANCIAL ACTION TASK FORCE

³¹ - AML/CFT

تعیین اصول و رویه ها در مورد موضوعاتی از جمله، STR اقدامات CDD و مسدود کردن داراییها صادر کرد.با

این حال، هنوز هم کاستی هایی به ویژه در زمینه هایی مانند افراد در معرض سیاسی، CDD و اقدامات نظارتی قابل اعمال بر مشاغل و حرفه های غیر مالی معین و رژیم تحریم به دلیل عدم تطبیق با معیارهای پیشگیرانه، ذکر شده است.

اقدامات پیشگیرانه ترکیه

ترکیه دارای بخش مالی متنوعی است که بانک ها بازیگران اصلی آن هستند. درک خطرات ML/TF در (FIS) موسسات مالی و مشاغل و حرفه های غیر مالی بسته به ماهیت آن ها متفاوت است. بانک ها درک خوبی از ریسک های مبارزه با پولشویی دارند، اگرچه درک ریسک تامین مالی تروریسم نسبتاً ضعیف تر از پولشویی است. به طور کلی، در سایر بخش های مالی، درک ریسک در بانک ها جامع تر است. سطح درک خطرات مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم در تمام مشاغل و حرفه های غیر مالی معین محدود است. در تمام نهادهای متعهد، تیم ارزیابی نگرانی خاصی در مورد آژانسهای املاک، فروشندگان فلزات و سنگ های قیمتی و صرافیها با توجه به مشخصات ریسک آنها دارد.

بانکها معیارهای مبارزه با پولشویی نسبتاً خوبی دارند که مطابق با ریسک هستند ولی سایر موسسات مالی به طور کلی معیارهای کمتری دارند.

بانک ها و سایر موسسات مالی دارای سیستم هایی برای نظارت مستمر هستند ولی با توجه به عدم کفایت اقدام بانکها در شناسائی مقتضی و مرتبط با فعالیت MVTs ها، به نظر می رسد که در این زمینه اقدام موثر و ثبت شده ای وجود ندارد و شناسائی ذینفع نهائی کامل و جامع نیست.

مرکز اطلاعات مالی در ترکیه

مرکز اطلاعات مالی ترکیه (ماساک) مرجع نظارتی کلیدی در ترکیه است و بین سایر مقامات نظارتی مربوطه هماهنگی ایجاد می کند.

اقدامات نظارتی اعمال شده توسط سازمان تنظیم و نظارت بانکی، هیئت بازار سرمایه و معاون وزیر وزارت خزانه داری و دارایی برای صدور مجوز به بانکها و سایر موسسات مالی به منظور جلوگیری از ورود مجرمان و شرکای آنها به بازار، به خوبی توسعه یافته است .

با توجه به هماهنگی بین ماساک و سایر ناظران، کنترل و نظارت خوبی در حوزه بانک ها وجود دارد ولی در خصوص دفاتر صرافی های ثبت نشده و در جهت شناسائی و توقف آنها تا کنون اقدام موثر و گام مثبتی برداشته نشده است.

تحلیل میزان تاثیر پذیری کشور ایران از جرایم منشا به ویژه جرم پولشویی در کشور ترکیه

به منظور بررسی و تحلیل میزان تاثیر

پذیری کشور ایران از جرایم منشا به ویژه جرم پولشویی در کشور ترکیه به موارد ذیل می توان اشاره کرد:

• اعطای اقامت در کشور ترکیه به خریداران ملک

با توجه به شرایط فعلی کشور، بسیاری از کسانی که به بازارهای داخلی اطمینان ندارند و یا تصمیم به تزریق عواید حاصل از منابع مجرمانه در سایر بازارها و لایه گذاری دارند اقدام به خروج سرمایه های خود از کشور و سرمایه گذاری در بازار ملک در کشور ترکیه می نمایند. البته به دلیل نبودن امکان انتقال وجوه از طریق بانک ها، موضوع خروج غیر قانونی و قاچاق ارز و استفاده از کانال های غیر قانونی نیز در این موضوع مطرح می گردد که خود این موضوع معضلات فراوانی را از قبیل فراهم نمودن امکان خروج غیر قانونی ارز از کشور و به موازات آن قاچاق ارز و توسعه شبکه های مالی غیر قانونی نیز می گردد.

• ایران در مسیر ترانزیت مواد مخدر منطقه

کشور ایران به لحاظ موقعیت جغرافیایی استثنایی و قرار گرفتن در مسیر ترانزیت هلال طلایی (پاکستان و افغانستان) و مثلث طلایی (کشورهای برمه، لائوس و تایلند) به بازارهای هدف در اروپا و روسیه قرار دارد که این امر هزینه های مالی و جانی بسیاری را بر ملت و دولت ایران تحمیل کرده است. با اتفاقاتی که در سالهای گذشته در زمینه مبارزه با مواد مخدر در منطقه مثلث طلایی رخ داد تولیدات به منطقه هلال طلایی منتقل شده و این یعنی زنگ خطر برای کشورهای هند، ایران، پاکستان، چین و روسیه. کشور چین به عنوان بزرگترین قدرت اقتصادی، روسیه به عنوان قدرت نظامی و ایران به عنوان یک قدرت ایدئولوژیک در منطقه با چالشهای فراوانی در مبارزه با ترانزیت مواد مخدر مواجه می باشند. با توجه به اینکه پولشویی جرمی حاصل از دایره گسترده ای از جرائم اولیه و منشا است که فرد پول شو (مجرم یا شخص ثالث) با اطلاع از منشا مجرمانه عواید، سعی در اخفاء منبع و منشا دارد حضور قاچاقچیان در قالب گروه های سازمان یافته در این مناطق می تواند تهدید بزرگی در مرزهای کشور و زمینه ساز گسترش ناامنی و ورود و خروج این گروه از مجرمین و یا امکان ورود منابع آلوده به کشور به منظور لایه گذاری در بازارهای مالی کشور و یا استفاده از این مسیر ترانزیت برای تضعیف امکان ردیابی مالی گردد. مافیای مستقر در مثلث طلایی، جهت تطهیر وجوه حاصل از فروش مواد مخدر، وجوه حاصله را در کشورهای مبدا به کالاهای مصرفی بادوام و بی دوام تبدیل کرده و آنها را به شرکتهای صوری و یا تجاری ثبت شده در امارات متحده عربی، هنگ کنگ و سنگاپور می سپارد.

شرکتهای مزبور کالاهای یاد شده را به صورت امانی در اختیار طرفهای ایرانی قرار می دهند. طرفهای ایرانی کالاهای یاد شده را به صورت سازمان یافته از طریق اسکله های شخصی خارج از نظارت گمرک، یا با استفاده

از مجوزهای موردی و تغییر تاریخ

مجوزهای مزبور، وارد بازار ایران کرده و به فروش میرسانند، سپس پول نقد حاصل از فروش کالا را در صندوقهای قرض الحسنه و مؤسسات اعتباری فاقد مجوز سپرده گذاری میکنند.

صندوقهای مزبور نیز با صدور چک بانکی در وجه طرفهای ایرانی پول تطهیر شده را تحویل آنان میدهند و طرفهای ایرانی مبالغ مذکور را از طریق صرافیهای غیر مجاز و بعضاً مجاز به ارز تبدیل و به بانک مقصد در خارج از کشور حواله میکنند.

با توجه شرایط فعلی کشور و سیاست های خصمانه کشورهای غربی به ویژه آمریکا و انگلیس و سازمان های وابسته به آنها همواره این تهدید برای کشور ایران وجود دارد که این تشکل ها با استفاده از موقعیت خاص و ویژه کشور ترکیه به منظور ضربه زدن و تهدید موقعیت دولت کشور ایران، از کشور ترکیه به عنوان پایگاه استقرار و یا فرماندهی عملیات خرابکارانه به منظور ضربه زدن به نظام جمهوری اسلامی ایران استفاده نمایند. با توجه به استقرار خودپردازهایی در کشور ترکیه و امکان تبدیل دارایی کیف الکترونیکی افراد به لیر ترکیه و دلار به صورت اسکناس، به نظر می رسد پرداخت های هدفمند و برنامه ریزی شده به منظور راهبری عملیات خرابکارانه بابت دستمزد مزدوران و یا تامین هزینه های این عملیات سازماندهی شده می تواند تهدیدی برای کشور ایران محسوب گردد.

همچنین با توجه به بازار پر تلاطم ارز در شرایط فعلی کشور و سودهای کلان که از طریق برهم زدن بازار ارز نصیب گردانندگان آن می شود به نظر میرسد استفاده از شبکه های غیر قانونی و در دسترس نظیر مراکز مالی غیرقانونی در نقاط مرزی و صرافی های غیر مجاز و دستگاه های خودپرداز به شرح فوق به خروج منابع یادشده به دلیل عدم امکان نظارت و پیگیری توسط نهادهای نظارتی کمک فراوانی می نماید.

نتیجه گیری

به صورت کلی از مطالب فوق می توان نتیجه گیری کرد که کشور ترکیه می تواند به عنوان یک پایگاه عملیاتی برای حضور سازمان ها و تشکل های معاند با جمهوری اسلامی انتخاب گردد و از طرفی با توجه به امکان رفت و آمد و ورود و خروج به این کشور نیاز به ویزا ندارد و همه اتباع خارجی با مراحل آسان تری می توانند به این کشور تردد داشته باشند و با توجه به امکان ایجاد وجهه قانونی برای منابع آلوده و ناپاک از طریق سرمایه گذاری در ملک و خرید آپارتمان بدون محدودیت خاص به نظر می رسد که برآورد فعالیت های غیر قابل شناسایی پولشویی در سطح متوسط قرار دارد و به موازات آن نیز شدت تهدید پولشویی از سوی کشور ترکیه در سطح متوسطی قرار دارد و با توجه به گستردگی روابط تجاری و اقتصادی کشور ترکیه با سایر کشورهای همسایه که به صورت مشترک با ایران نیز دارای روابط همسایگی میباشند به نظر می رسد که به منظور

پوشش این ریسک ها و پیش بینی
خطرات احتمالی نیاز به قانون گذاری و کنترل های بیشتری از سوی مراجع ذیصلاح می باشد.

منابع و ماخذ:

- ۱- www.fatf-gafi.org/countries/#turkey
- ۲- سایت oec.world
- ۳- <https://sepahanhamrah.com/list-of-goods-exported-to-turkey/>¹
- ۴- <http://bankersacademy.com>
- ۵- <https://www.tasnimnews.com/>
- ۶- <https://www.kurdpress.com/news>
- ۷- <https://donya-e-eqtasad.com/>
- ۸- Follow-up Report 3(FUR3)-JULY 2023
- ۹- قطعنامه ۱۲۶۷ شورای امنیت سازمان ملل متحد که در تاریخ ۱۵ اکتبر ۱۹۹۹ تصویب شد، سندی بین‌المللی دربارهٔ اوضاع در افغانستان است.
- ۱۰- قطعنامه ۱۳۷۳ شورای امنیت سازمان ملل متحد که در تاریخ ۱۲ سپتامبر ۲۰۰۱ (برابر ۰۶ مهر ۱۳۸۰) تصویب شد، سندی بین‌المللی درباره تهدید صلح و امنیت بین‌المللی ناشی از اقدامات تروریستی است.
- ۱۱- قطعنامه ۱۷۱۸ شورای امنیت سازمان ملل متحد که در تاریخ ۱۴ اکتبر ۲۰۰۶ (۲ مهر ۱۳۸۵) تصویب شد، سندی بین‌المللی درباره منع گسترش جمهوری دموکراتیک خلق کره است.
- ۱۲- قطعنامه ۲۲۳۱ خواستار آن است که ایران از فعالیت‌های مربوط به موشک‌های هسته‌ای خودداری کند